

Philo Judaeus De Josepho

(ed. L. Cohn)

Philonis Alexandrini opera quae supersunt, vol. 4.
Berlin: Reimer, 1902 (repr. De Gruyter, 1962), pp. 61–118.

ΒΙΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΟΠΕΡ ΕΣΤΙ ΠΕΡΙ ΙΩΣΗΦ

1 Τρεῖς μὲν εἰσιν ἰδέαι, δι' ὧν τὸ ἄριστον τέλος, μάθησις,
φύσις, ἄσκησις, τρεῖς δὲ καὶ σοφῶν οἱ πρεσβύτατοι κατὰ Μωυσῆν ἐπώ-
νυμοι τούτων· ὧν τοὺς βίους ἀναγεγραφώς, τὸν τε ἐκ διδασκαλίας καὶ
τὸν αὐτομαθῆ καὶ τὸν ἀσκητικόν, τέταρτον κατὰ τὸ ἐξῆς ἀναγράψω τὸν
πολιτικόν, οὗ πάλιν ἐπώνυμον ἓνα τῶν φυλάρχων διασυνίστησιν ἐκ πρώτης
2 ἡλικίας συγκροτηθέντα. ἤρξατο μὲντοι συγκροτεῖσθαι περὶ ἔτη γερονδῶς
ἑπτακαίδεκα τοῖς κατὰ ποιμενικὴν θεωρήμασιν, ἃ συνάδει τοῖς περὶ
πόλιν· ὅθεν ὄμαι καὶ τὸ ποιητικὸν γένος "ποιμένας λαῶν" τοὺς βασι-
λεῖς εἴωθεν ὀνομάζειν· ὁ γὰρ τὴν ποιμενικὴν κατωρθωκῶς ἄριστος
ἂν εἴη καὶ βασιλεὺς, τῆς καλλίστης ζῶων ἀγέλης, ἀνθρώπων, τὴν ἐπι-
3 μέλειαν ἐν ταῖς ἐλάττονος σπουδῆς ἀξίαις ἀναδιδασχθεῖς· καὶ καθάπερ
τῶ μέλλοντι πολεμαρχεῖν καὶ στρατηγεῖν ἀναγκαιότατον αἰ περὶ τὰ κунη-
γέσια μελέται, τὸν | αὐτὸν τρόπον καὶ οἷς ἐλπίς ἐπιτροπεῦσαι πόλεως
οἰκειότατον ποιμενικὴ προάγων τις οὕσα ἐπιστάσις καὶ στρατηγίας.
4 ἔνορῶν οὖν ὁ πατήρ αὐτῶ φρόνημα εὐγενὲς καὶ μείζον ἢ κατ' ἰδιώτην
ἐθαύμαζε καὶ περιεῖπε καὶ τῶν ἄλλων υἱῶν μᾶλλον ἔστεργεν, ἐπειδὴ
ὀψίγονος ἦν, ὅπερ οὐδενὸς ἦττον ἀγωγόν ἐστιν εἰς εὖνοιαν· καὶ ἄτε φι-
λόκαλος ὧν ἐζωπύρει τὴν τοῦ παιδὸς φύσιν ἐξαιρέτοις καὶ περιτταῖς ἐπι-
5 μελείαις, ἵνα μὴ ἐντύφηται μόνον, ἀλλὰ καὶ θᾶπτον ἐκλάμψῃ. φθόνος
δὲ ὁ ἀεὶ ταῖς μεγάλαις εὐπραγίαις ἀντίπαλος καὶ τότε πᾶσι τοῖς μέρεσιν
οἰκίαν κατορθοῦσαν ἐπιθέμενος διέστησε καθ' ἑνὸς πολλοὺς ἀδελφοὺς
ἀλείψας, οἱ τῇ πρὸς ἐκεῖνον εὖνοια τοῦ πατρὸς ἰσόρροπον δύσνοιαν ἐπε-
δείκνυντο μισοῦντες ὅσον ἐστέργετο· τὸ δὲ μῖσος οὐκ ἐξελάλουν, ἀλλ'
ἐν ἑαυτοῖς ἐταμίεον, ὅθεν εἰκότως ἀργαλεώτερον ἐφύετο· τὰ γὰρ στεγό-
6 μενα πάθη μὴ διαπνέοντα τοῖς ἐπισχοῦσι λόγοις βαρύτερα. χρώμενος
οὖν ἀκάκοις τοῖς ἤθεσι καὶ τὴν ὑποικουροῦσαν ἔχθραν ἐκ τῶν ἀδελφῶν οὐ
συνιείς, ὄναρ ἰδῶν αἴσιον, ὡς δὴ εὖνοις διηγεῖται· "ἔδοξα" γὰρ φησιν
"ἀμῆτου καιρὸν ἐφροσάναί καὶ πάντας ἡμᾶς ἀφικομένους εἰς τὸ πεδίον
ἐπὶ τὴν τοῦ καρποῦ συλλογὴν δρέπανα λαβόντας θερίζειν, αἰφνίδιον δὲ

τὸ μὲν ἔμὸν δράγμα ὑπανίστασθαι καὶ μετεωρισθὲν ὀρθοῦσθαι, τὰ δὲ ὑμέτερα ὡσπερ ἀπὸ συνθήματος ἐπιδραμόντα τεθηπέναι καὶ μετὰ τιμῆς 7 τῆς πάσης προσκυνεῖν". οἱ δὲ εἰς σύνεσιν ἀκριβεῖς καὶ δεινοὶ διὰ συμβόλων ἰχνηλατῆσαι πρᾶγμα' ἀδηλούμενον εἰκόσι στοχασμοῖς "μὴ νομίζεις" ἔφασαν "ἔσεσθαι βασιλεὺς ἡμῶν καὶ κύριος; ταῦτα γὰρ διὰ τῆς κατεψευσμένης φαντασίας ὑπαινίττη." τὸ δὲ μῖσος ἔτι μᾶλλον ἐζωπυρεῖτο 8 προσλαμβάνον ἀεὶ τινα καινὴν πρόφασιν εἰς συναύξησιν. ὁ δὲ οὐδὲν ὑπιδόμενος ὀλίγαις ὕστερον ἡμέραις ὄναρ ἰδὼν ἕτερον καταπληκτικώτερον τοῦ προτέρου τοῖς ἀδελφοῖς ἀνέφερεν· ὤετο γὰρ ἥλιον καὶ σελήνην καὶ ἔνδεκα ἀστέρας ἦκοντας προσκυνεῖν αὐτόν, ὡς τὸν πατέρα θαυμάσαντα τὸ γεγονὸς ἐναποθέσθαι τῇ διανοίᾳ ταμιεύοντα καὶ σκοπούμενον τὸ ἐσό- 9 μενον. ἐμβριθῶς δ' ἐνουθέτει τὸν παῖδα κατὰ δέος τοῦ μή τι διαμαρτεῖν καὶ φησιν· "ἄρα δυνησόμεθα ἐγὼ καὶ ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ προσκυνῆσαι σε; -διὰ μὲν γὰρ ἡλίου τὸν πατέρα, διὰ δὲ σελήνης τὴν μητέρα, διὰ δὲ τῶν ἔνδεκα ἀστέρων τοὺς | ἔνδεκα ἀδελφοὺς ὑποσημαίνειν ἔοικας· ὁ μὴδὲ εἰς νοῦν ποτε ἔλθοι τὸν σόν, ὦ παῖ, λαθοῦσα δὲ καὶ ἡ μνήμη τῶν φανέντων ὑπεξέλθοι· τὸ γὰρ τὴν ἐπὶ τοῖς οἰκειοῖς ἐλπίζειν καὶ καραδοκεῖν ἡγεμονίαν ἀπευκτὸν ἄγαν παρ' ἐμοὶ κριτῆ, νομίζω 10 δὲ καὶ παρὰ πᾶσιν, ὅσοις ἰσότητος μέλει καὶ συγγενικῶν δικαίων." εὐλαβηθεὶς δ' ὁ πατήρ, μή τις ἐκ τῆς συνδιαιτήσεως ἐπιγένηται ταραχῇ καὶ στάσις τοῖς ἀδελφοῖς μνησικακοῦσιν ὑπὲρ τῶν ὄνειράτων τῷ θεασαμένῳ, τοὺς μὲν ἐκπέμπει ποιμανοῦντας, τὸν δὲ οἴκοι παρεφύλαττεν ἄχρι καιροῦ τοῦ προσήκοντος, εἰδὼς ὅτι τῶν τῆς ψυχῆς παθῶν καὶ νοσημάτων λέγεται εἶναι χρόνος ἰατροῦ, ἱκανὸς καὶ πένθος ἀνελεῖν καὶ θυμὸν σβέσαι καὶ φόβον θεραπεῦσαι· πάντα γὰρ ἐξευμαρίζει καὶ ὅσα κατὰ τὴν φύσιν 11 δυσίατα. ὡς δ' ἐτόπασε μὴδὲν ἔτι ταῖς διανοίαις αὐτῶν ἔχθος ὑποικουροῦν, ἐκπέμπει τὸν υἱὸν ἅμα μὲν τοὺς ἀδελφοὺς ἀσπασόμενον, ἅμα δὲ καὶ δηλώσοντα, πῶς ἔχουσιν αὐτοὶ τε καὶ αἱ τῶν θρεμμάτων ἀγέλαι. 12 ταύτην τὴν ὁδὸν ἀρχὴν συνέβη γενέσθαι μεγάλων κακῶν τε αὐτῶν καὶ ἀγαθῶν παρ' ἐλπίδας ἑκατέρων. ὁ μὲν γὰρ ταῖς ἐπισκήψεσι πειθαρχῶν τοῦ πατρὸς ἦει πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς, οἱ δὲ μακρόθεν ἀφικνούμενον ἰδόντες ἄλλος ἄλλῳ διελάλουν οὐδὲν εὔφημον, ὅποτε οὐδ' ὀνομαστί προσαγορεύειν ἠξίουσαν αὐτόν, ἀλλ' ὄνειροπλήγη καὶ "ἐνυπνιαστήν" καὶ τοιαῦτα ἐπεφήμιζον καὶ ἐπὶ τοσοῦτον προῆγον ὀργῆς, ὥστε καὶ τὸν ἐπ' αὐτῷ φόνον οὐ πάντες ἀλλ' οἱ πλείους ἐβούλευον καὶ ὑπὲρ τοῦ μὴ καταφωραθῆναι ῥιπτεῖν ἀνελόντες ἐγνώκεσαν εἰς ὄρυγμα γῆς βαθύτατον· πολλαὶ δὲ εἰσι περὶ τὸν 13 τόπον ὕδατος ὀμβρίου δεξαμεναί. καὶ μικροῦ τὸ μέγιστον ἄγος, ἀδελφοκτονίαν, εἰργάσαντο, εἰ μὴ παρηγορίαις τοῦ πρεσβυτάτου μόλις ἐπέστησαν, ὅς παρήνει μὴ ἐφάψασθαι τοῦ μιάσματος, ἀλλ' αὐτὸ μόνον εἰς ἐν τῶν ὀρυγμάτων ῥῖψαι, διανοούμενός τι σωτήριον, ἵνα λαβὼν μετὰ τὴν 14 ἀναχώρησιν ἀπαθῆ παντὸς κακοῦ παραπέμψῃ τῷ πατρί. συναινεσάντων δέ, ὁ μὲν προσιῶν ἠσπάζετο, οἱ δὲ ὡς πολέμιον συλλαβόντες ἀπαμπίσχουσι τὴν ἐσθῆτα καὶ τὸν μὲν καθιμῶσιν εἰς βαθεῖς βόθρους, τὴν δ' ἐρίφου αἵματι φοινίζαντες διαπέμπονται τῷ πατρί πρόφασιν ὡς ὑπὸ θηρίων 15 δαπανηθέντος. ἐκείνη δὲ τῇ ἡμέρᾳ κατὰ τινα συντυχίαν ἔμποροί

τινες ὕδοιπόρουν τῶν ἔθους ἔχόντων ἀπ' Ἀραβίας εἰς Αἴγυπτον κομίζειν φόρτον· οἷς ἀνεγκύσαντες τὸν ἀδελφὸν πιπράσκουσιν, ἡγησαμένου τὴν γνώμην τοῦ καθ' ἡλικίαν τετάρτου· καὶ γὰρ οὗτός μοι δοκῶ δεῖσας, μὴ ποθ' ὑπὸ τῶν ὀργῆν ἀμείλικτον ἐπ' αὐτῷ ζωπυρούντων δολοφονηθῆ, συνεβούλευσεν ἀποδόσθαι δουλείαν ὑπαλλαττόμενος | θανάτου, κουφότερον

16 κακὸν μείζονος· ὁ δὲ πρεσβύτατος—οὐ γὰρ παρῆν πιπρασκομένου— διακύψας καὶ μὴ κατιδὼν, ὃν ἀπολεοίπει πρὸ μικροῦ, ἐβόα καὶ ἔκεκράγει καὶ τὰς ἐσθῆτας περιρρηζάμενος ἄνω καὶ κάτω καθάπερ ἔμμανθης ἐφέρετο τὰς χεῖρας κροτῶν καὶ τὰς τρίχας τίλλων, "τί πέπονθε;" λέγων·

17 "εἶπατε, ζῆ ἢ τέθνηκεν; εἰ μὲν οὐκ ἔστι, δείξατέ μοι τὸν νεκρόν, ἵν' ἐπιδακρύσας τῷ πτώματι λωφήσω τῆς συμφορᾶς· ἴδὼν κείμενον παρηγορηθήσομαι· τί καὶ νεκρῷ μνησικακοῦμεν; πρὸς τοὺς ἐκποδῶν φθόνος οὐδεὶς φύεται· εἰ δὲ ζῆ, ποῖ γῆς ἀπελήλυθε; φυλάττεται παρὰ τίσιν; οὐ γὰρ δὴ κάγω καθάπερ ἐκεῖνος ἐν ὑποψίαις εἰμί, ὡς ἀπιστεῖσθαι."

18 εἰπόντων δ' ὅτι πέπραται καὶ τὴν τιμὴν ἐπιδεικνυμένων, "καλὴν ἔμπορίαν" εἶπεν "ἔστείλασθε· τὰ κέρδη διανειμώμεθα· τοῖς ἀνδραποδισταῖς περὶ κακίας ἄθλων ἀμιλλησάμενοι στεφανηφορῶμεν, προσυπερβάλλοντες αὐτοὺς ὡμότητι σεμνυνώμεθα· κατὰ ἀλλοτρίων ἐκεῖνοι συντίθενται, κατὰ δ'

19 οἰκιοτάτων καὶ φιλάτων ἡμεῖς· κεκαινούργηται μέγα ὄνειδος, περιβόητος αἰσχύνη· μνημεῖα καλοκάγαθίας οἱ πατέρες ἡμῶν πανταχοῦ τῆς οἰκουμένης ἀπέλιπον, ἀπολείψομεν καὶ ἡμεῖς ἀπιστίας καὶ μισανθρωπίας ἀθεραπεύτους διαβολάς· φθάνουσι γὰρ αἱ τῶν μεγαλοεργηθέντων φῆμαι πανταχόσε, τῶν μὲν ἐπαινετῶν θαυμαζόμενοι, τῶν δ' ὑπαιτίων ψόγου

20 καὶ κατηγορίας τυγχάνουσαι· τίνα ἄρα τρόπον ὁ πατήρ ἡμῶν τὴν περὶ τῶν συμβεβηκότων ἀκοὴν δέξεται; τρισμακαρίω καὶ τρισευδαίμονι τὸν καθ' ἡμᾶς βίον ἀβίωτον παρέσχησθε· τὸν πραθέντα τῆς δουλείας ἢ τοὺς πεπρακότας τῆς ὡμότητος οἰκτιεῖται; πολὺ μᾶλλον εὖ οἶδα ἡμᾶς, ἐπεὶ καὶ τοῦ ἀδικεῖσθαι τὸ ἀδικεῖν χαλεπώτερον· τὸ μὲν γὰρ δυσὶ βοηθεῖται τοῖς μεγίστοις, ἐλέω καὶ ἐλπίδι, τὸ δ' οὐδετέρου μετέχον ἅπασιν

21 ἡττάται τοῖς κριταῖς· ἀλλὰ τί ταῦτα θρηνῶν ἀπηχῶ; βέλτιον ἡσυχάζειν, μὴ καὶ αὐτὸς παραπολαύσω τινὸς ἀπευκτοῦ· τραχύτατοι γὰρ <ἐστ>ε εἰς ὀργὴν

22 καὶ ἀπαραίτητοι καὶ πνεῖ λαμπρὸς ἔτι ὁ ἐν ἑκάστῳ θυμός·" ὡς δ' ἤκουσεν ὁ πατήρ οὐ τάληθές, ὅτι πέπραται ὁ υἱὸς αὐτοῦ, τὸ δὲ ψεῦδος, ὅτι τέθνηκε καὶ ὡς ὑπὸ θηρίων ἐξανάλωται, πληχθεὶς τὰ μὲν ὦτα διὰ τῶν λεγομένων, τοὺς δ' ὀφθαλμοὺς διὰ τοῦ φανέντος—ὁ γὰρ χιτῶν αὐτοῦ κατεσχισμένος | καὶ κατρημισμένος καὶ πολλῷ αἵματι πεφοινιγμένος ἐκεκόμιστο—, συγχυθεὶς ὑπὸ τῆς περιπαθήσεως ἀχανῆς ἐπὶ πλείστον χρόνον ἔκειτο, μηδ' ὅσον τὴν κεφαλὴν ἐπᾶραι δυνάμενος, θλιβούσης καὶ

23 ἐκτραχηλιζούσης τῆς συμφορᾶς· εἶθ' ὡσπερ τινὰ πηγὴν δακρύων ἐξαίφνης ἀνιεὶς μετ' οἰμωγῆς πικρᾶς παρειᾶς καὶ γένεια καὶ στέρνα κατένιπτε καὶ τὰς περὶ αὐτὸν ἐσθῆτας ἅμα τοιαῦτ' ἐπιλέγων· "οὐχ ὁ θάνατός με λυπεῖ, τέκνον, ἀλλ' ὁ τούτου τρόπος· εἰ ἐπὶ γῆς ἐτάφης τῆς σῆς, παρηγορούμην, ἐθεράπευσα, ἐνοσήλευσα πρότερον, ἀποθνήσκοντι τελευταίων ἀσπασμῶν ἐκοινωνήσα, τοὺς ὀφθαλμοὺς συνέκλεισα, ἐπεδάκρυσσα κειμένῳ τῷ νεκρῷ, πολυτελῶς ἐκήδευσά, τῶν νομιζομένων οὐδὲν παρέ-

24 λιπον. ἀλλ' εἰ καὶ ἐπὶ τῆς ζένης, εἶπον ἄν· τὸ οἰκείον ὄφλημα τῆς φύσεως ἀπολαβούσης, ὧ οὗτος, μὴ κατήφει· πρὸς ζῶντας αἱ πατρίδες, ἀποθανόντων δὲ πᾶσα γῆ τάφος· ὡκύμορος οὐδεὶς ἢ πάντες ἄνθρωποι, 25 καὶ γὰρ ὁ μακροβιώτατος ὀλιγοχρόνιος ἀντεξεταζόμενος αἰῶνι. εἰ δὲ δὴ καὶ βιαίως καὶ ἐξ ἐπιβουλῆς ἔδει θνήσκειν, ἦν ἄν μοι κουφότερον κακόν, ὑπ' ἀνθρώπων ἀναιρεθέντος, οἱ κτείναντες νεκρὸν ἄν ἠλέησαν, ὡς ἐπαμήσασθαι κόνιν καὶ τὸ σῶμα συγκρύψαι· εἰ δὲ καὶ πάντων ἐγεγέννητο ὡμότατοι, τί πλέον εἶχον ἢ ῥίψαντες ἄταφον ἀπαλλάττεσθαι; τῶν δ' ἐν ὁδῷ παριόντων ἴσως τις ἐπιστὰς καὶ θεασάμενος, οἴκτον τῆς κοινῆς λαβὼν φύσεως, ἐπιμελείας καὶ ταφῆς ἠξίωσε. νυνὶ δ', ὡς λόγος, ἀτιθάσοις καὶ σαρκοβόροις θηρσὶν εὐωχία καὶ θοίνη γέγονας γευσάμενοις 26 καὶ ἐστιαθεῖσι τῶν ἐμῶν σπλάγχων. ἀθλητῆς εἰμι τῶν ἀβουλήτων, εἰκῆ γεγύμνασμαι πολλαῖς κακοπαθείαις, ἀλώμενος, ζενιτεύων, θητεύων, ἀναγκαζόμενος, ἄχρι καὶ ψυχῆς ἐπιβουλεύομενος ὑφ' ὧν ἥκιστ' ἐχρῆν· καὶ πολλὰ μὲν εἶδον, πολλὰ δ' ἤκουσα, μυρία δ' αὐτὸς ἔπαθον τῶν ἀνηκέστων, ἐφ' οἷς παιδευθεὶς μετριοπαθεῖν οὐκ ἐγνάμφθην· ἀλλ' οὐδὲν τοῦ συμβεβηκότος ἀφορητότερον, ὅ μου τὴν ῥώμην τῆς ψυχῆς 27 ἀνατέτροφε καὶ καθήρηκε. τί γὰρ μεῖζον ἢ οἰκτρότερον πένθος; ἢ μὲν ἐσθῆς τοῦ παιδὸς διακεκόμισται μοι τῷ πατρί, τοῦ δὲ οὐ μέρος, οὐ μέλος, οὐ βραχὺ λείψανον· ἀλλ' ὁ μὲν ὅλος δι' ὅλων δεδαπάνηται μηδὲ ταφῆς δυνηθεὶς μεταλαχεῖν, ἢ δ' οὐδ' ἄν εἰσπεμφθῆναί μοι δοκεῖ τὸ παράπαν, εἰ μὴ πρὸς ἀνίας ὑπόμνησιν καὶ ὧν ὑπέμεινε καίνωσιν, εἰς ἀλήστους καὶ συνεχεῖς ἐμοὶ συμφοράς." καὶ ὁ μὲν τοιαῦτ' ἀπωδύρετο. οἱ δ' ἔμποροι | πιπράσκουσι τὸν παῖδα ἐν Αἰγύπτῳ τῶν εὐνούχων τινὶ τοῦ βασιλέως, ὅς ἐστιν ἀρχιμάγειρος.

28 Ἄξιον μέντοι μετὰ τὴν ῥητὴν διήγησιν καὶ τὰ ἐν ὑπονοίαις προσαποδοῦναι· σχεδὸν γὰρ τὰ πάντα ἢ τὰ πλεῖστα τῆς νομοθεσίας ἀλληγορεῖται. ὁ τοίνυν ἐπικρινόμενος τρόπος παρὰ μὲν Ἑβραίοις Ἰωσήφ καλεῖται, παρὰ δ' Ἑλλήσι "κυρίου πρόσθεσις", εὐθυβολώτατον <ὄνομα> καὶ τῷ δηλουμένῳ πράγματι οἰκειότατον· προσθήκη γὰρ ἐστὶ τῆς τὸ κῦρος 29 ἀπάντων ἀνημμένης φύσεως ἢ κατὰ δήμους πολιτεία. ἢ μὲν γὰρ μεγαλόπολις ὅδε ὁ κόσμος ἐστὶ καὶ μιᾶ χρῆται πολιτεία καὶ νόμῳ ἐνί· λόγος δὲ ἐστὶ φύσεως προστακτικὸς μὲν ὧν πρακτέον, ἀπαγορευτικὸς δὲ ὧν οὐ ποιητέον· αἱ δὲ κατὰ τόπους αὐταὶ πόλεις ἀπερίγραφοί τέ εἰσιν ἀριθμῷ καὶ πολιτείαις χρῶνται διαφερούσαις καὶ νόμοις οὐχὶ τοῖς αὐτοῖς, ἀλλὰ γὰρ παρ' ἄλλοις ἔθη καὶ νόμιμα παρεξευρημένα καὶ προστεθειμένα. 30 αἴτιον δὲ τὸ ἄμικτον καὶ ἀκοινωνήτον οὐ μόνον Ἑλλήνων πρὸς βαρβάρους ἢ βαρβάρων πρὸς Ἑλληνας, ἀλλὰ καὶ τὸ ἑκατέρου γένους ἰδίᾳ πρὸς τὸ ὁμόφυλον· εἴθ' ὡς ἔοικε τὰ ἀναίτια αἰτιώμενοι, καιροῦς ἀβουλήτους, ἀγονίαν καρπῶν, τὸ λυπρόγεων, τὴν θέσιν ὅτι παράλιος ἢ μεσόγειος ἢ κατὰ νῆσον ἢ κατὰ ἥπειρον ἢ ὅσα τούτοις ὁμοιότροπα, τάληθες ἡσυχάζουσιν· ἐστὶ δ' ἢ πλεονεξία καὶ ἢ πρὸς ἀλλήλους ἀπιστία, δι' ἃς οὐκ ἀρκεσθέντες τοῖς τῆς φύσεως θεσμοῖς τὰ δόξαντα συμφέρειν κοινῇ τοῖς 31 ὁμογνώμοσιν ὁμίλοις ταῦτα νόμους ἐπεφήμισαν. ὥστε εἰκότως προσθῆκαι μᾶλλον αἱ κατὰ μέρος πολιτεῖαι μιᾶς τῆς κατὰ τὴν φύσιν· προσθῆκαι

μὲν γὰρ οἱ κατὰ πόλεις νόμοι τοῦ τῆς φύσεως ὀρθοῦ λόγου, προσθήκη
32 δέ ἐστι πολιτικὸς ἀνήρ τοῦ βιοῦντος κατὰ φύσιν. οὐκ ἀπὸ σκοποῦ
 μέντοι καὶ χιτῶνα ποικίλον ἀναλαμβάνειν λέγεται (Gen. 37, 3). ποικίλον
 γὰρ πολιτεία καὶ πολύτροπον, μυρίας ὅσας ἐνδεχομένη μεταβολάς, προς-
 ὄποις, πράγμασιν, αἰτίαις, πράξεων ἰδιότησι, καιρῶν καὶ τόπων διαφοραῖς.
33 ὡς περ γὰρ κυβερνήτης ταῖς τῶν πνευμάτων μεταβολαῖς συμμεταβάλλει
 τὰς πρὸς εὐπλοίαν βοηθείας, εὐθύνων τὸ σκάφος οὐχ ἐνὶ τρόπῳ, καὶ
 ἰατρὸς οὐ μιᾷ χρῆται θεραπείᾳ πρὸς ἅπαντας τοὺς κάμνοντας, ἀλλ' οὐδὲ
 πρὸς ἓνα, τοῦ πάθους μὴ ἐπιμένοντος, ἀλλ' ἐπιτηρῶν ἀνέσεις, ἐπιτάσεις,
 πληρώσεις, κενώσεις, αἰτίων μεταβολὰς ποικίλλει ταῦτα πρὸς σωτηρίαν
34 ποτὲ μὲν ταυτὶ ποτὲ δὲ ταυτὶ | προσφέρων, οὕτως, οἶμαι, καὶ τὸν πο-
 λιτικὸν ἀναγκαῖον εἶναί τινα πολυειδῆ καὶ πολύμορφον, ἕτερον μὲν κατ'
 εἰρήνην, ἕτερον δ' ἐν πολέμῳ, ἄλλον δὲ ἐπισυνισταμένων ὀλίγων ἢ πολλῶν,
 τῶν μὲν ὀλίγων εὐτόνως κατεξανιστάμενον, μετὰ δὲ πειθοῦς τοῖς πολλοῖς
 ὁμιλοῦντα, καὶ ὅπου μὲν μετὰ κινδύνου τὸ εἶναι, διὰ τὸ κοινωφελὲς φθά-
 νοντα τοὺς ἄλλους αὐτουργία, ὅπου δὲ πόνων ἢ σκέψις, ἑτέροις ὑπηρετεῖν
35 ἐξιστάμενον. εὖ μέντοι τὸ φάναι πιπράσκεισθαι τὸν ἄνθρωπον· ὁ μὲν
 γὰρ δημοκόπος καὶ δημηγόρος ἀναβαῖς ἐπὶ τὸ βῆμα, καθάπερ τὰ πιπρασκό-
 μενα τῶν ἀνδραπόδων, δούλος ἀντ' ἐλευθέρου γίνεται διὰ τῶν τιμῶν, ὡς
36 δοκεῖ λαμβάνειν, ἀπαχθεὶς ὑπὸ μυρίων δεσποτῶν. ὁ δ' αὐτὸς καὶ θη-
 ριάλωτος εἰσάγεται· θηρίον δὲ ἀτίθασον ἢ λοχῶσα κενοδοξία συναρπά-
 ζουσα καὶ διαφθειρούσα τοὺς χρωμένους. οἱ δ' ὠνησάμενοι καὶ πιπρά-
 σκουσιν· οὐ γὰρ εἷς δεσπότης τῶν πολιτευομένων, ἀλλ' ὄχλος, ἐξ ἑτέρων
 ἕτεροι κατὰ τινὰς ἐφεδρείας καὶ διαδοχάς· οἱ δὲ τρίπρατοι κακῶν θερα-
 πόντων τρόπον ἀλλάττουσι τοὺς κυρίους οὐχ ὑπομένοντες τοὺς προτέρους
 διὰ τὴν ἀψίχορον καὶ φιλόκαινον τῶν ἡθῶν ἀνωμαλίαν.
37 Τοσαῦτα καὶ περὶ τούτων. ὁ μέντοι νεανίας εἰς Αἴγυπτον
 ἀχθεὶς καὶ γενόμενος, ὡς ἐλέχθη, παρ' εὐνούχῳ δεσπότῃ, τῆς καλο-
 κάγαθίας καὶ εὐγενείας πείραν ὀλίγαις ἡμέραις δοὺς τὴν ἐπὶ τοῖς ὁμο-
 δούλοις ἀρχὴν παραλαμβάνει καὶ συμπάσης τῆς οἰκίας τὴν ἐπιμέλειαν·
 ἥδη γὰρ ὁ κτησάμενος ἔτεκμηριούτο διὰ πολλῶν, ὡς οὐκ ἄνευ θείας
38 ἐπιφροσύνης ἐκεῖνος ἕκαστα λέγει τε καὶ πράττει. τῷ μὲν οὖν δοκεῖν
 ὑπὸ τοῦ πριαμένου καθίστατο τῆς οἰκίας ἐπίτροπος, ἔργῳ δὲ καὶ ταῖς
 ἀληθείαις ὑπὸ φύσεως μνωμένης αὐτῷ πόλεων καὶ ἔθνους καὶ χώρας
 μεγάλης ἡγεμονίαν· ἔδει γὰρ τὸν μέλλοντα ἔσεσθαι πολιτικὸν ἐγγυμ-
 νάσασθαι καὶ ἐνασκηθῆναι πρότερον τοῖς κατ' οἰκονομίαν· οἰκία τε γὰρ
 πόλις ἐστὶν ἐσταλμένη καὶ βραχεῖα καὶ οἰκονομία συνηγμένη τις πολιτεία,
39 ὡς καὶ πόλις μὲν οἶκος μέγας, πολιτεία δὲ κοινὴ τις οἰκονομία. δι'
 ὧν μάλιστα παρίσταται τὸν αὐτὸν οἰκονομικὸν τε εἶναι καὶ πολιτικόν,
 κἂν τὰ πλήθη καὶ μεγέθη τῶν ὑποκειμένων διαλλάττη· καθάπερ ἐπὶ
 ζωγραφίας ἔχει καὶ πλαστικῆς· ὁ γὰρ ἀγαθὸς ἀνδριαντοποιὸς ἢ ζωγράφος,
 ἐάν τε πολλὰ καὶ κολοσσιαῖα μεγέθη κατασκευάζῃ, ἐάν τε ὀλίγα καὶ
40 βραχύτερα, τὴν αὐτὴν ἐπιδεικνύμενος τέχνην ὁ αὐτὸς ἐστι. σφόδρα
 δὲ εὐδοκιμῶν ἐν τοῖς κατὰ τὴν οἰκουρίαν ἐπιβουλεύεται πρὸς τῆς τοῦ
 δεσπότητος γυναικὸς ἐπιβουλήν τὴν ἐξ ἔρωτος | ἀκολάστου. τῇ γὰρ εὐμορφία

ἐπιμανεῖσα τοῦ νεανίσκου καὶ ἀκαθέκτως περὶ τὸ πάθος λυττώσα τοὺς
περὶ μίջεως λόγους προσέφερον ἔρρωμένως ἐναντιουμένῳ καὶ μηδ' ὄλως
προσίεσθαι ὑπομένοντι διὰ τὴν ἐκ φύσεως καὶ μελέτης ἐνυπάρξασαν
41 κοσμιότητα καὶ σωφροσύνην. ἐπεὶ δὲ ζυπυροῦσα καὶ ἀναφλέγουσα τὴν
ἐκνομον ἐπιθυμίαν αἰεὶ μὲν ἀπεπειρᾶτο, αἰεὶ δ' ἀπετύγχανε, βία λοιπὸν
προσπαθοῦσα ἐχρῆτο καὶ λαβομένη τῆς ἀμπεχόνης εὐτόνως ἄχρι τῆς
εὐνῆς ἐπεσπάσατο ῥώμη κραταιότερα, τοῦ πάθους ἰσχὺν ἐπιδιδόντος, ὃ
42 καὶ τοὺς ἀσθενεστάτους εἴωθε νευροῦν. ὃ δὲ τῆς παρούσης ἀκαιρίας
γενόμενος δυνατώτερος τὰς ἐλευθερίους καὶ ἀξίας τοῦ γένους ἔρρηξε φωνὰς
"τί βιάζῃ;" λέγων· "ἔξαιρέτοις ἔθεσι καὶ νομίμοις χρώμεθα ἡμεῖς οἱ
43 Ἑβραίων ἀπόγονοι. τοῖς ἄλλοις ἐφεῖται μετὰ τὴν τεσσαρεσκαδεκάτην
ἡλικίαν πόρναις καὶ χαμαιτύπαις καὶ ταῖς ὅσαι μισθαρονοῦσιν ἐπὶ τοῖς
σώμασι μετὰ πολλῆς ἀδείας χρῆσθαι, παρ' ἡμῖν δὲ οὐδ' ἑταίρα ζῆν
ἔξεστιν (Deut. 23, 17), ἀλλὰ κατὰ τῆς ἑταιρούσης ὠρίσται δίκη θάνατος.
πρὸ δὴ συνόδων νομίμων ὁμιλίαν ἑτέρας γυναικὸς οὐκ ἴσμεν, ἀλλ' ἀγνοί
γάμων ἀγναῖς παρθένους προσερχόμεθα προτεθειμένοι τέλος οὐχ ἡδονὴν
44 ἀλλὰ γνησίων παίδων σποράν. εἰς δὴ ταύτην καθαρεύσας τὴν ἡμέραν οὐκ
ἄρξομαι παρανομεῖν ἀπὸ μοιχείας, τοῦ μεγίστου τῶν ἀδικημάτων, ὀφεί-
λων, εἰ καὶ τὸν ἄλλον χρόνον ὑπῆρχον ἐκδεδιητημένος καὶ νεότητος
ὄρμαῖς ἡγμένος καὶ τὴν ἐγχώριον ἐξηλωκῶς τρυφήν, ὅμως ἀλλότριον
μὴ θηρᾶν γάμον· ἐφ' ᾧ τίς ἀνθρώπων οὐ φονᾶ; περὶ γὰρ τῶν ἄλλων
εἰωθότες διαφέρεσθαι μόνον τοῦθ' ὁμογνωμονοῦντες πανταχοῦ πάντες
ἄξιον θανάτων μυρίων ἐνόμισαν ἀκρίτους ἐκδιδόντες τοὺς ἀλόντας τοῖς
45 πεφωρακόσι. σὺ δ' ἐπιδαψιλευομένη καὶ τριττὸν προστίθης μοι μίασμα
κελεύουσα μὴ μοιχεύειν μόνον, ἀλλὰ καὶ δέσποιναν καὶ δεσπότην γυναικα
διαφθεῖρειν· εἰ μὴ ἄρα τούτου χάριν παρῆλθον εἰς τὴν ὑμετέραν οἰκίαν,
ἵν' ἀποσταῖς τῶν ὑπηρεσιῶν, ἃς δεῖ θεράποντα παρέχειν, μεθύω καὶ
ἐμπαροινῶ ταῖς ἐλπίσι τοῦ πριαμένου νοθεύων αὐτοῦ γάμον, οἰκίαν,
46 συγγένειαν. ἀλλὰ γὰρ οὐχ ὡς δεσπότην μόνον ἀλλὰ καὶ ὡς εὐεργέτην
ἤδη τιμᾶν προάγομαι· πάντ' ἐπιτέτροφέ μοι τὰ οἰκεῖα, οὐδὲν οὐ μικρὸν
οὐ μέγα ὑπεξήρηται τὸ παράπαν δίχα σοῦ τῆς γυναικός· ἀνθ' ὧν ἄξιον
αὐτὸν ἐν οἷς παραινεῖς ἀμείψασθαι; καλὰς | ὡς ἔοικεν ἀντιπαρέξω δωρεὰς
47 ταῖς προυπηργμέναις χάρισιν οἰκείας. ὃ μὲν δεσπότης αἰχμαλῶτον ὄντα
με καὶ ξένον ταῖς εὐεργεσίαις ἐλεύθερον καὶ ἀστὸν τὸ γοῦν ἐπ' αὐτὸν
ἦκον μέρος ἀπειργάσατο, ἐγὼ δ' ὁ δοῦλος ὡς ξένῳ καὶ αἰχμαλώτῳ
προσενεχθήσομαι τῷ δεσπότη; τίνι ψυχῇ παραδεξάμενος τὸ ἀνοσιούργημα
τοῦτο; προσβλέψω δὲ τίσιν ὀφθαλμοῖς ὁ σιδηροῦς ἐγώ; τὸ συνειδὸς
ἐλλαμβανόμενον ὀρθοῖς ὄμμασιν οὐκ ἑάσει προσβλέπειν, κἂν δυνηθῶ λαν-
θάνειν· λήσομαι δ' οὐδαμῶς· εἰσὶ γὰρ ἐξετασταὶ μυρίοι τῶν λάθρα
48 δρωμένων, οἷς οὐ θέμις ἡσυχάζειν. εἴω λέγειν ὅτι, κἂν μηδεὶς ἕτερος
αἰσθηται ἢ συναισθόμενος μὴ κατείπη, μηνυτῆς οὐδὲν ἦττον αὐτὸς
γενήσομαι κατ' ἐμαυτοῦ τῷ χρώματι, τῷ βλέμματι, τῇ φωνῇ, καθάπερ
μικρῷ πρότερον εἶπον, ὑπὸ τοῦ συνειδότος ἐλεγχόμενος· εἰ δὲ καὶ μηδεὶς
κατερεῖ, τὴν ἀρεδρον τοῦ θεοῦ δίκην καὶ τῶν πραγμάτων ἔφορον οὔτε
49 δέδιμεν οὔτ' αἰδούμεθα;" πολλὰ τοιαῦτα συνείροντος καὶ φιλοσο-

φούντος, ἐκεκώφητο πρὸς ἅπαντα· δεινὰ γὰρ αἱ ἐπιθυμίαι καὶ τὰς ἀκρι-
 βεστάτας τῶν αἰσθήσεων ἐπισκιάσαι· ὅπερ συνιδῶν ἀποδιδράσκει τὰ
 50 ἰμάτια καταλιπὼν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς, ὧν ἐπέληπτο. τοῦτο παρέσχεν
 αὐτῇ τὸ ἔργον εὐρεσιλογεῖν προφάσεις σκεπτομένη κατὰ τοῦ νεανίσκου,
 αἷς αὐτὸν ἀμυνεῖται· παραγενομένῳ γὰρ ἐξ ἀγορᾶς τῷ αὐτῆς ἀνδρὶ
 καθυποκρινομένη τὴν σὺφρονα καὶ κοσμίαν καὶ τοῖς ἀκολάστοις ἐπιτη-
 δεύμασι πάνυ δυσχεραίνουσαν "ἦγαγες" ἔφη "θεράποντα ἡμῖν παῖδα
 Ἑβραῖον, ὃς οὐ μόνον ἤδη τὴν σὴν ψυχὴν διέφθαρκεν εὐχερῶς καὶ ἀνε-
 ζετάστως ἐπιτρέψαντος αὐτῷ τὴν οἰκίαν, ἀλλὰ καὶ ἐμοῦ ἀπετόλμησεν
 51 αἰσχῦναι τὸ σῶμα. ταῖς γὰρ ὁμοδοῦλοις οὐκ ἐξήρκεσεν αὐτῷ χρῆσθαι
 μόναις ἀσελγεστάτῳ καὶ λαγνιστάτῳ γενομένῳ, πειρᾶν δὲ καὶ τὴν δέσ-
 ποιαν ἐπεχείρησεν ἐμὲ καὶ βιάζεσθαι. καὶ τὰ δείγματα τῆς φρενο-
 βλαβείας ἐναργῆ καὶ δῆλὰ ἐστί· περιπαθήσασα γὰρ ὡς ἐξεφώνησα τοὺς
 ἔνδον βοηθοὺς ἐπικαλοῦσα, πτοηθεὶς διὰ τὸ ἀπερίσκεπτον τὴν ἐσθῆτα
 καταλιπὼν ἀποδιδράσκει φόβῳ συλλήψεως." ἦν καὶ ἐπιδεικνυμένη πίστιν
 52 ἐδόκει προσφέρειν τῶν λεγομένων. ἄπερ ἀληθῆ νομίσας ὁ δεσπότης
 εἶναι κελεύει τὸν ἄνθρωπον εἰς εἰρκτὴν ἀπαγαγεῖν δυσὶ τοῖς μεγίστοις
 ἁμαρτῶν, ἐνὶ μὲν ὅτι μὴ μεταδοὺς ἀπολογίας ἀκρίτως κατέγνω τοῦ μηδὲν
 ἠδικηκότος ὡς τὰ μέγιστα παρανομήσαντος, ἑτέρῳ δὲ ὅτι ἡ ἐσθῆς, ἦν
 προῦφερον ἢ γυνὴ ὡς ἀπολειφθεῖσαν ὑπὸ τοῦ νεανίσκου, πίστις ἦν βίας,
 οὐχ ἦν ἐκεῖνος εἰργάζετο, ἀλλὰ τὴν ὑπομονὴν ἦν ὑπέμεινεν ἐκ τῆς γυ-
 ναικός· βιαζομένου μὲν γὰρ ἔργον ἦν τὴν ἀμπεχόνην τῆς δεσποίνης
 53 κατέχειν, βιασθέντος δὲ τὴν ἰδίαν ἀφαιρεθῆναι. συγγνωστός | δ' ἴσως
 τῆς ἄγαν ἀπαιδευσίας, ἄτε τὴν δίαιταν ἐν μαγειρείῳ ποιούμενος αἵματος
 καὶ καπνοῦ καὶ τέφρας ἀνάπλεω, τοῦ λογισμοῦ καιρὸν οὐκ ἔχοντας
 ἐνηρεμεῖν καὶ σχολάζειν ἑαυτῷ διὰ τὸ πεφύρθαι μᾶλλον ἢ οὐχ ἦττον
 τοῦ σώματος.

54 Τρεῖς ἤδη χαρακτῆρας τοῦ πολιτικοῦ διετύπωσε, τὸν τε
 ποιμενικὸν καὶ τὸν οἰκονομικὸν καὶ τὸν καρτερικόν. περὶ μὲν οὖν τῶν
 προτέρων εἴρηται δεῖν, ὁ δ' ἐγκρατῆς οὐχ ἦττον ἐκείνων πρὸς πολιτείαν
 55 συντείνει. πρὸς μὲν οὖν ἅπαντα τὰ τοῦ βίου πράγματα λυσιτελὲς ἐγ-
 κράτεια καὶ σωτήριον, πρὸς δὲ τὰ πόλεως καὶ διαφερόντως, ὡς ἀφθόνως
 56 τοῖς βουλομένοις μανθάνειν πάρεστι καὶ προχειρότατα. τίς γὰρ ἀγνοεῖ
 τὰς ἐξ ἀκρασίας ἔθνεσι καὶ χώραις καὶ ὅλοις κλίμασι τῆς οἰκουμένης ἐν
 γῆ καὶ θαλάττῃ γινομένης συμφοράς; τῶν γὰρ πολέμων οἱ πλείους
 καὶ μέγιστοι δι' ἔρωτας καὶ μοιχείας καὶ γυναικῶν ἀπάτας συνέστησαν,
 ὑφ' ὧν τὸ πλεῖστον καὶ ἄριστον ἐξαναλώθη τοῦ τε Ἑλληνικοῦ καὶ βαρ-
 57 βαρικοῦ γένους καὶ τῶν πόλεων ἡ νεότης ἐφθάρη. εἰ δὲ τὰ ἐξ ἀκρασίας
 στάσεις ἐμφύλιοι καὶ πόλεμοι καὶ κακὰ ἐπὶ κακοῖς ἀμύθητα, δῆλον ὅτι
 τὰ ἐκ σωφροσύνης εὐστάθεια καὶ εἰρήνη καὶ τελείων κτῆσις ἀγαθῶν καὶ
 ἀπόλαυσις.

58 Ἄξιον μέντοι καὶ τὰ διὰ τούτων ἐμφαινόμενα κατὰ τὸ ἀκό-
 λουθον παραστῆσαι. ὁ πριάμενος τὸν ἐπικρινόμενον εὐνοῦχος εἶναι λέγεται·
 δεόντως· ὁ γὰρ ὠνούμενος τὸν πολιτικὸν ὄχλος ἐστὶ πρὸς ἀλήθειαν εὐ-
 νοῦχος, ὅσα μὲν τῷ δοκεῖν ἔχων τὰ γεννητικά, τὰς δ' εἰς τὸ γεννᾶν

δυνάμεις ἀφηρημένος, καθάπερ και οἱ τὰς ὄψεις ὑποχυθέντες ὀφθαλμοὺς ἔχοντες τῆς δι' ὀφθαλμῶν ἐνεργείας στέρονται βλέπειν οὐ δυνάμενοι.

59 τίς οὖν ἢ πρὸς ὄχλον εὐνούχων ὁμοιότης; ὅτι ἄγονός ἐστι σοφίας δοκῶν ἐπιτηδεύειν ἀρετῆν· ὅταν γὰρ μιγάδων καὶ συγκλύδων πλήθος ἀνθρώπων εἰς ταῦτόν συνέλθῃ, λέγει μὲν τὰ δέοντα, φρονεῖ δὲ καὶ πράττει τάναντία, τὰ νόθα πρὸ τῶν γνησίων ἀποδεχόμενος, ἕνεκα τοῦ δόξης μὲν ἠττᾶσθαι,

60 τὸ δ' ἀληθεία καλὸν μὴ ἐπιτηδεύειν. ὅθεν καὶ-τὸ παραλογώτατον- γυνὴ τῷ εὐνούχῳ τούτῳ συνοικεῖ· μνᾶται γὰρ ὄχλος ἐπιθυμίαν, ὡσπερ ἀνὴρ γυναικα, δι' ἧς ἕκαστα καὶ λέγει καὶ πράττει σύμβουλον αὐτὴν ποιούμενος ἀπάντων ῥητῶν καὶ ἀπορρήτων μικρῶν τε αὖ καὶ μεγάλων,

61 ἥκιστα προσέχειν εἰωθὼς τοῖς ἐκ λογισμοῦ. προσφυέστατα μέντοι καὶ ἀρχιμάγειρον αὐτὸν καλεῖ· καθάπερ γὰρ οὐδὲν ἕτερον ἐπιτηδεύει μάγειρος ἢ τὰς ἀνηνύτους καὶ περιττὰς γαστρὸς ἡδονάς, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὁ πολιτικὸς ὄχλος τὰς δι' ἀκοῆς τέρψεις τε καὶ θρύψεις, ἕφ' ὧν οἱ τόνοι τῆς διανοίας χαλῶνται καὶ τρόπον τινὰ | τὰ νεῦρα τῆς ψυχῆς

62 ἐκλύεται. τὴν δὲ πρὸς ἰατροὺς μαγείρων διαφοράν τίς οὐκ οἶδεν; οἱ μὲν τὰ ὑγιεινά, κὰν μὴ προσηνῆ τυγχάνῃ, μόνον διὰ σπουδῆς τῆς πάσης εὐτρεπίζονται, οἱ δ' ἔμπαλιν μόνον τὰ ἡδέα τοῦ συμφέροντος ἀλογοῦντες.

63 ἰατροῖς μὲν οὖν εὐόκασιν ἐν δήμῳ νόμοι καὶ οἱ κατὰ νόμους ἄρχοντες βουλευταὶ τε καὶ δικασταὶ φροντίζοντες τῆς τῶν κοινῶν σωτηρίας καὶ ἀσφαλείας ἀκολάκευτοι, ὁψαρτυταῖς δὲ οἱ πολυάνθρωποι τῶν νεωτέρων ὅμιλοι· μέλει γὰρ αὐτοῖς οὐ τὰ συνοίσοντα, ἀλλὰ πῶς τὴν ἐν τῷ παρόντι

64 καρπώσονται μόνον ἡδονήν. ἐρᾷ δ' ὡς ἀκόλαστος γυνὴ καὶ ἡ τῶν ὄχλων ἐπιθυμία τοῦ πολιτικοῦ καὶ φησιν αὐτῷ· "παρελθόν, ὦ οὗτος, εἰς ὄχλον, ὧ συνοικῶ, πάντων ἐκλαθοῦ τῶν ἰδίων ἡθῶν, ἐπιτηδευμάτων, λόγων, ἔργων, ἐν οἷς ἐτρέφης· ἐμοὶ δὲ πειθάρχει καὶ ἐμέ

65 θεράπευε καὶ ὅσα δι' ἡδονῆς ἐστὶ μοι πράττε. αὐστηρὸν γὰρ καὶ αὐθέκαστον καὶ ἀληθείας ἐταῖρον καὶ ἀκριβοδίκαιον, ὄγκῳ καὶ σεμνότητι πρὸς ἅπαντα χρώμενον καὶ πρὸς μηδὲν εἰκόντα, μόνου περιεχόμενον αἰεὶ τοῦ

66 συμφέροντος ἄνευ θεραπείας τῶν ἀκρωμένων, οὐκ ἀνέχομαι. διαβολὰς δ' ἐρασιῶ κατὰ σοῦ μυρίας καὶ πρὸς τὸν ἐμὸν ἄνδρα τὸν ὄχλον, τὸν σὸν δεσπότην· ἄχρι γὰρ νῦν ἀπελευθεριάζειν δοκεῖς μοι καὶ ὅτι δοῦλος τυραννικοῦ γέγονας δεσπότην λίαν ἀγνοεῖς. εἰ δὲ ἤδεις, ὅτι αὐτοπραγία μὲν οἰκειότατον ἐλευθέρῳ, οἰκέτῃ δ' ἀλλότριον, ἐπεπαίδευσον ἂν αὐθάδειαν μεθέμενος εἰς ἐμέ βλέπειν τὴν ἐκείνου γυναικα, ἐπιθυμίαν, καὶ δρᾶν τὰ

67 πρὸς ἀρέσκειαν τὴν ἐμήν, δι' ὧν μάλιστα εὐαρεστήσεις. ὁ δὲ πολιτικὸς ὄντως οὐκ ἀγνοεῖ μὲν, ὅτι δεσποτικὴν ἐξουσίαν ἔχει ὁ δῆμος, αὐτὸν δ' οὐχ ὁμολογήσει δοῦλον ἀλλ' ἐλεύθερον καὶ *** τὴν τῆς ψυχῆς ἀρέσκειαν. ἀλλ' ἀντικρυς ἐρεῖ· "δημοκοπεῖν οὔτ' ἔμαθον οὔτ' ἐπιτηδεύσω ποτέ, πόλεως δὲ προστασίαν καὶ ἐπιμέλειαν ἔχειν ἐγχειρισθεῖς, ὡς ἀγαθὸς ἐπίτροπος ἢ πατήρ εὔνου *** ἀδόλως καὶ καθαρῶς ἄνευ

68 τῆς ἐχθρᾶς ὑποκρίσεως. ταῦτα φρονῶν ἐξετασθήσομαι μηδὲν ὑποστέλλων μηδὲ συγκρύπτων φωρὸς τρόπον, ἀλλὰ τὸ συνειδὸς ἀυγάζων ὡς ἐν ἡλίῳ καὶ φωτί· φῶς γὰρ ἢ ἀλήθεια· φοβηθήσομαι δ' οὐδὲν ὧν ἂν ἐπανατείνηται, κὰν θάνατον ἀπειλῇ· θανάτου γὰρ ἐμοὶ κακὸν ἀργαλεώτερον

69 ὑπόκρισις. ἦν ὑπομενῶ τοῦ χάριν; καὶ γὰρ εἰ δεσπότης ὁ δῆμος, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ δοῦλος, εὐπατρίδης δ' εἰ καὶ τις ἄλλος, ἐφιέμενος ἐγγραφῆς
 70 τῆς ἐν τῷ μεγίστῳ καὶ ἀρίστῳ πολιτεύματι τοῦδε τοῦ κόσμου. ὅταν | γὰρ μὴ δῶρα, μὴ παρακλήσεις, μὴ τιμῶν ἔρωσ, μὴ ἀρχῆς ἐπιθυμία, μὴ ἀλαζονεία, μὴ ὁ τοῦ δοκεῖν ἡμερος, μὴ ἀκολασία, μὴ ἀνανδρία, μὴ ἀδικία, μηδὲν ἄλλο τῶν ὅσα ἐκ πάθους ἢ κακίας ὑπάγεται, τίνος ἔτι
 71 φοβηθήσομαι δεσποτείαν; ἢ δῆλον ὅτι τὴν ἀπ' ἀνθρώπων; ἀλλ' οὗτοί γε τὴν σώματος ἐπιγράφονται κυρεῖαν, οὐ τὴν κατ' ἐμέ· ἐγὼ γὰρ ἀπὸ τοῦ κρείττονος, τῆς ἐν ἐμαυτῷ διανοίας, χρηματίζω, καθ' ἣν παρεσκέυασμαι βιοῦν ὀλίγα φροντίζων τοῦ θνητοῦ σώματος, ὃ κὰν ὀστρέου δίκην περιπεφυκὸς ἐπηρεάζεται πρὸς τινων, ἀφειμένον τῶν ἔνδον δεσποτῶν τε χαλεπῶν καὶ δεσποινῶν, οὐκ ἀνιάσομαι τὴν βαρυτάτην ἀνάγκην ἐκπε-
 72 φευγῶς. ἐὰν οὖν δικάζειν δέη, δικάσω μῆτε πλουσίῳ προσθέμενος διὰ τὴν περιουσίαν μῆτε πένητι διὰ τὸν ἐπὶ ταῖς ἀτυχίαις ἔλεον, ἀλλὰ τὰ τῶν κρινομένων ἀξιώματα καὶ σχήματα παρακαλυψάμενος ἀδόλως βρα-
 73 βεύσω τὸ φανησόμενον δίκαιον. ἐὰν τε βουλεύω, γνώμας εἰσηγήσομαι τὰς κοινωφελεῖς, κὰν μὴ πρὸς ἡδονὴν ὧσιν· ἐὰν τε ἐκκλησιάζω, τοὺς θῶπας λόγους ἑτέροις καταλιπὼν τοῖς σωτηρίοις χρήσομαι καὶ συμφέρουσιν, ἐπιτιμῶν, νοσητῶν, σωφρονίζων, οὐκ αὐθάδειαν μανιώδη καὶ
 74 παράφορον ἀλλὰ νήφουσαν παρηρησίαν ἐπιτετηδευκῶς. εἰ δὲ μὴ χαίρει τις ταῖς βελτιώσεσιν, ἐπιτιμάτω καὶ γονεῦσι καὶ ἐπιτρόποις καὶ διδασκάλοις καὶ πᾶσι τοῖς κηδεμόσιν, ὅτι τέκνα γνήσια καὶ ὀρφανούς παῖδας καὶ φοιτητὰς κακηγοροῦσιν, ἔστι δ' ὅτε καὶ τύπτουσιν, οἷς οὔτε βλασφημίαν οὔθ' ὕβριν ὅσιον ἐπιφημίζειν, ἀλλὰ τοῦναντίον τὰ φιλίας καὶ εὐνοίας
 75 ὀνόματα. πάνυ γὰρ ἀνάξιον τὸν πολιτικὸν ἐμὲ καὶ τὰ τοῦ δήμου πάντα ἐπιτετραμμένον ἐν τοῖς περὶ τοῦ συμφέροντος λογισμοῖς χεῖρονα γενέσθαι
 76 τινὸς τὴν ἰατρικὴν τέχνην ἐπιτηδεύοντος. ἐκεῖνος γὰρ οὐδὲν τῆς περὶ τὸν θεραπευόμενον λαμπρότητος ἐν ταῖς νομιζομέναις εὐτυχίαις φροντίσας, οὔθ' ὅτι εὐγενὴς ἦν ἢ πολυχρήματος οὔθ' ὅτι τῶν κατ' αὐτὸν ἐνδοξότατος βασιλεὺς ἢ τύραννος, ἐνὸς περιέχεται μόνου τοῦ σῶσαι κατὰ δύναμιν, κὰν δέη τομαῖς ἢ καύσεσι χρῆσθαι, καίει τε καὶ τέμνει τὸν
 77 ἄρχοντα καὶ δεσπότην ὁ ὑπήκοος καὶ λεγόμενος δοῦλος. ἐγὼ δ' οὐχ ἓνα ἄνδρα πόλιν δ' ὅλην κάμνουσαν παραλαβὼν ὑπ' ἀργαλεωτέρων νόσων, ἃς κατεσκεύασαν αἱ συγγενεῖς ἐπιθυμίαι, τί πράσσειν ὀφείλω; προέμενος τὰ συνοίσοντα πᾶσι κοινῇ τὰ τοῦ δεινός ἢ τοῦ δεινός ὧτα θεραπεύειν ἀνελευθέρῳ καὶ σφόδρα δουλοπρεπεῖ κολακείᾳ; τεθνάναι μᾶλλον ἢ ἐλοίμην ἢ πρὸς ἡδονὴν τι φθειγζόμενος | ἐπικρύψαι τὴν ἀλήθειαν καὶ τοῦ συμφέροντος ἀμελήσαι.

78 "πρὸς ταῦθ'"

ὡς ὁ τραγικός φησιν

"ἴτω μὲν πῦρ, ἴτω δὲ φάσγανον". -

"πίμπρα, κάταιθε σάρκας, ἐμπλήσθητί μου
 πίνων κελαινὸν αἷμα· πρόσθε γὰρ κάτω
 γῆς εἴσιν ἄστρα, γῆ δ' ἄνεισ' εἰς αἰθέρα,
 πρὶν ἐξ ἐμοῦ σοι θῶπ' ἀπαντῆσαι λόγον."

79 οὕτως οὖν ἡρρενωμένον τὸ φρόνημα καὶ ἐκτὸς πάντων παθῶν ἰστάμενον, ἡδονῆς, φόβου, λύπης, ἐπιθυμίας, ἄνδρα πολιτικὸν ὁ δεσπότης δῆμος οὐκ ἀνέχεται, συλλαβὼν δ' ὡς ἐχθρὸν κολάζει τὸν εὖνον καὶ φίλον, πρὸ ἐκείνου τιμωρούμενος ἑαυτὸν τῇ μεγίστῃ τῶν τιμωριῶν, ἀπαιδευσίᾳ, δι' ἣν οὐκ ἔμαθεν ἄρχεσθαι, τὸ κάλλιστον καὶ βιωφελέστατον, ἐξ οὗ περιγίνεται καὶ τὸ ἄρχειν.

80 Ἀποχρώντως δὴ καὶ περὶ τούτων διειλεγμένοι τὰ ἐξῆς ἴδωμεν.

ὁ διαβληθεὶς νεανίας ὑπὸ τῆς ἐρωμένης γυναικὸς τῷ δεσπότηι πλασαμένης ἀντιστρόφους αἰτίας, αἷς ἦν ἔνοχος αὐτῇ, μηδ' ἀπολογίας τυχὼν εἰς εἰρ-
κτὴν ἀπάγεται· καὶ γενόμενος ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ τοσοῦτον ἀρετῆς

μέγεθος ἐπεδείξατο, ὡς καὶ τοὺς πονηροτάτους τῶν ἐκεῖ τεθηπέναι καὶ
καταπλήττεσθαι καὶ παρηγόρημα τῶν συμφορῶν ὑπολαμβάνειν ἀλεξίκακον

81 εὐρηκέναι τὸν ἄνθρωπον. ὅσης δ' ἀπανθρωπίας οἱ εἰρκοφύλακες γέ-
μουσι καὶ ὠμότητος, οὐδεὶς ἀγνοεῖ· φύσει τε γὰρ ἀνηλεεῖς εἰσι καὶ
μελέτη συγκροτοῦνται θηριούμενοι καθ' ἑκάστην ἡμέραν πρὸς ἀγριότητα,
χρηστὸν μὲν οὐδὲν ἀλλ' οὐδ' ἐκ τύχης ὀρῶντες ἢ λέγοντες ἢ δρῶντες,

82 ὅσα δὲ βιαιότατα καὶ χαλεπώτατα. καθάπερ γὰρ οἱ τὰ σώματα εὐπα-
γεῖς, ὅταν τὴν ἐξ ἀθλητικῆς ἀσκησιν προσλάβωσι, νευροῦνται δύναμιν
ἀνανταγώνιστον καὶ εὐεξίαν ὑπερβάλλουσαν κτώμενοι, τὸν αὐτὸν τρόπον,
ὅταν ἀτίθασος καὶ ἀμείλικτος φύσις ἀσκησιν εἰς τὸ ἀνήμερον προσλάβῃ,

διχόθεν ἄβατος καὶ ἀπρόσιτος οἴκτω γίνεται, χρηστῷ πάθει καὶ φιλαν-
83 θρώπῳ. ὡσπερ γὰρ οἱ τῶν ἀγαθῶν ὁμιληταὶ βελτιοῦνται τοὺς τρόπους
χαίροντες τοῖς συνοῦσιν, οὕτω καὶ οἱ τοῖς πονηροῖς συζῶντες ἀπομάττονται

τι τῆς ἐκείνων κακίας· δεινὸν γὰρ τὸ ἔθος ἐξομοιωῖσαι καὶ βιάσασθαι
84 πρὸς φύσιν. συνδιατρίβουσιν οὖν οἱ εἰρκοφύλακες λωποδύταις, κλέπταις,
τοιχωρῦχοις, ὕβρισταῖς, βιαίοις, φθορεῦσιν, ἀνδροφόνοις, μοιχοῖς, ἱεροσύ-
λοις, ὧν ἅψ' ἑκάστου σπῶνται τι μοχθηρίας καὶ συνερανίζουσι καὶ ἐκ
τῆς πολυμιγῶς κράσεως ἐν ἀποτελοῦσι πάμφυρτον καὶ παμμίαιρον κακόν.

85 ἀλλ' ὅμως ὁ τοιοῦτος | ἡμερωθεὶς ὑπὸ τῆς τοῦ νεανίσκου καλο-
κάγαθίας οὐ μόνον ἀδείας καὶ ἐκεχειρίας μετέδωκεν, ἀλλὰ καὶ ἀρχῆς
τῆς ἐφ' ἅπασιν τοῖς δεσμώταις, ὡς λόγῳ μὲν ἕνεκα προσχήματος ἐμμένειν

εἰρκοφύλαξ, τὴν δ' ἐν ἔργοις τάξιν παρακεχωρηκέναι τῷ νεανίᾳ, δι' ἧς
86 οὐκ ὀλίγα συνέβαινε τοὺς ἀπαχθέντας ὠφελεῖσθαι. τὸ γοῦν χωρίον οὐδ'
ὀνομάζειν ἔτ' ἡξίου ἐκείνην, ἀλλὰ σωφρονιστήριον· ἀντὶ γὰρ βασάνων καὶ
τιμωριῶν, ὧς νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν ὑπέμενον τυπτόμενοι καὶ καταδού-
μενοι καὶ τί κακὸν οὐ πάσχοντες, λόγοις καὶ δόγμασι τοῖς φιλοσοφίας ἐνου-
θετοῦντο καὶ ταῖς ἀνυσιμωτέραις παντὸς λόγου πράξεσι τοῦ διδάσκοντος.

87 τὸν γὰρ αὐτοῦ βίον σωφροσύνης καὶ πάσης ἀρετῆς οἷα γραφὴν ἀρχέτυπον
εὔ δεδημιουργημένην ἐν μέσῳ θεὶς ἐπέστρεψε καὶ τοὺς πάνυ δοκοῦντας
ἀνιάτως ἔχειν, οἷς μακραὶ νόσοι τῆς ψυχῆς ἐλώφησαν ἤδη κακίζουσιν
ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις αὐτοῦς καὶ μετανοοῦσι καὶ τοιαῦτ' ἐπιφθεγγόμενοις·
"ποῦ ποτ' ἄρ' ἦν πάλαι τοσοῦτον ἀγαθόν, οὗ τὴν ἀρχὴν ἐσφάλημεν;

ἴδου γὰρ ἐπιλάμπαντος αὐτοῦ, ὡς πρὸς κάτοπτρον τὴν ἀκοσμίαν ὀρῶντες

88 αὐτῶν ἀσχυρόμεθα". τοῦτον τὸν τρόπον βελτιουμένων εἰσάγονται
δύο εὐνοῦχοι τοῦ βασιλέως, ὁ μὲν ἀρχιοινοχός, ὁ δὲ ἀρχισιτοποιός, ἐν

οἷς ἐπετράπησαν κατηγορηθέντες καὶ καταγνωσθέντες. ὁ δὲ καὶ τούτων τὴν ἐπιμέλειαν ἦν καὶ τῶν ἄλλων ἐποιεῖτο, εὐχόμενος ὅπως οἷός τε ἦ **89** μηδὲν χεῖρους τῶν ἀνεπιλήπτων ἀπεργάσασθαι τοὺς ὑφ' ἑαυτῶ. χρόνου δ' οὐ μακροῦ διεληθόντος, ἐπιὼν τοὺς δεσμώτας ὄρα συννοίας καὶ κατηφείας γέμοντας μᾶλλον ἢ πρότερον τοὺς εὐνούχους καὶ στοχασάμενος ἐκ τῆς σφοδρᾶς λύπης προσπεπτωκέναι τι νεώτερον ἐπυνθάνετο τὴν αἰτίαν. **90** ἀποκριναμένων δέ, ὡς ὄνειρους ἰδόντες ἄσης καὶ ἀδημονίας πεπλήρωνται, μηδενὸς ὄντος τοῦ διακρινοῦντος, "θαρσεῖτε" ἔφη "καὶ διηγείσθε, γνώριμοι γὰρ ἔσονται βουλομένου θεοῦ· βούλεται δὲ τὰ συνεσκιασμένα τῶν πραγμάτων ἀνακαλύπτειν τοῖς ἀλήθειαν ποθοῦσιν." εἶτα πρότερος ὁ ἀρχιαινο- **91** χόος φησὶν· "ἔδοξα μεγάλην ἄμπελον ἐκπεφυκέναι τριῶν πυθμένων ἐν εὐερνέστατον στέλεχος, τεθηλυῖαν καὶ βοτρυηφοροῦσαν ὡς ἐν ἀκμῇ τῆς ὀπώρας, ὑπερκαζούσης δὲ τῆς σταφυλῆς δρέψασθαι τῶν βοτρώων καὶ εἰς ἔκπωμα βασιλικὸν ἀποθλίβειν, ὅπερ ἰκανῶς ἔχον ἀκράτου προσενεγκεῖν **92** τῷ βασιλεῖ." ὁ δὲ μικρὸν ἐπισχὼν "εὐτυχίαν" εἶπεν "ἢ φαντασία σοι καταγγέλλει καὶ τῆς προτέρας ἀνάληψιν ἀρχῆς· αἱ γὰρ τρεῖς ρίζαι τῆς ἀμπέλου τρεῖς ἡμέρας ὑπογράφουσι, μεθ' ἃς ὑπομνησθήσεται σου ὁ βασιλεὺς καὶ μεταπεμψάμενος ἐνθένδε παρέξει μὲν ἀμνηστίαν, ἐπιτρέψει δὲ τῆς αὐτῆς μεταποιεῖσθαι τάξεως, καὶ ὑπὲρ βεβαιώσεως τῆς ἀρχῆς οἰνοχοήσεις ἀναδοὺς ἔκπωμα τῷ δεσπότη." καὶ ὁ μὲν ἐγεγήθει ταῦτ' **93** ἀκούσας. ὁ δ' ἀρχισιτοποιὸς | ἀποδεξάμενος τὴν διάκρισιν, ὡς καὶ αὐτὸς εὐτυχὲς ὄναρ ἰδὼν-ἦν δ' οὐ μετρίως παλίμφημον-, ἀπατηθεὶς ταῖς ἐτέρου χρησταῖς ἐλπίσι φησὶν· "ἀλλὰ κἀγὼ κانهφορεῖν ἔδοξα καὶ τρία πλήρη κανᾶ πεμμάτων κομίζειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, τὸ δ' ἀνωτάτω πλήρες εἶναι παντοίων γενῶν, οἷς ἔθος ἐστὶ χρῆσθαι τὸν βασιλέα -ποικίλας δ' εἶναι τὰς πρὸς δίαιταν βασιλικὴν σιτοπόνων περιεργίας-, ὄρνεις δὲ καθιπταμένους ἀρπάζειν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καὶ ἀπλήστως ἐμφορεῖσθαι, μέχρις οὗ πάντ' ἀναλώσαι καὶ μηδὲν τῶν εὐτρεπισθέντων ὑπο- **94** λιπέσθαι." ὁ δὲ "εβουλόμην μὲν" εἶπε "μὴ παραστῆναί σοι τὴν φαντασίαν ἢ φανεῖσαν ἡσυχασθῆναι ἢ, εἰ καὶ διηγείτό τις, μακρὰν γοῦν, ἵνα μὴ κατακούσαιμι, τῶν ἐμῶν ὥτων γενέσθαι τὴν διήγησιν· ὁκνῶ τε γάρ, εἰ καὶ τις ἄλλος, εἶναι κακῶν ἄγγελος συναλγῶ τε τοῖς ἐν συμφοραῖς, **95** ἔνεκα φιλανθρωπίας οὐχ ἥμισυ τῶν ὑπομενόντων ὀδυνώμενος. ἀλλ' ἐπειδὴ τοῖς ὄνειρων κριταῖς ἀληθεύειν ἀναγκαῖον θεία λόγια διερμηνεύουσι καὶ προφητεύουσι, λέξω μηδὲν ὑποστειλάμενος· ἀψευδεῖν γὰρ ἐπὶ μὲν **96** πάντων ἄριστον, ἐπὶ δὲ τῶν θείων ἀποφθεγμάτων καὶ ὀσιώτατον. τὰ τρία κανᾶ σύμβολον τριῶν ἡμερῶν ἐστίν· ἐπισχὼν ταύτας ὁ βασιλεὺς ἀνασκολοπισθῆναι σε καὶ τὴν κεφαλὴν ἀποτμηθῆναι κελεύσει καὶ καταπατάμενα ὄρνεα τῶν σῶν εὐωχηθήσεται σαρκῶν, ἄχρις ἂν ὅλος ἐξαναλωθῆς." **97** καὶ ὁ μὲν ὡσπερ εἰκὸς συγχυθεὶς ἀνατέτραπτο, καραδοκῶν τὴν ὀρι-σθεῖσαν προθεσμίαν καὶ τῇ διανοίᾳ τὰς ἀνίας προσδεχόμενος. ὡς δ' αἱ τρεῖς ἡμέραι διῆλθον, γενέθλιος ἐπέστη τοῦ βασιλέως, ἐν ἣ πάντες οἱ κατὰ τὴν χώραν ἐπανηγύριζον, διαφερόντως δ' οἱ περὶ τὰ βασί- **98** λεια. ἐστιωμένων οὖν τῶν ἐν τέλει καὶ τῆς θεραπείας εὐωχουμένης ὡσπερ ἐν δημοθιοιῖα, τῶν κατὰ τὸ δεσμωτήριον εὐνούχων ὑπομνησθεὶς

ἀχθῆναι κελεύει καὶ θεασάμενος τὰκ τῆς τῶν ὀνείρων διακρίσεως ἐπι-
σφραγίζεται, προστάζας τὸν μὲν ἀνασκολοπισθῆναι τὴν κεφαλὴν ἀποτμη-
θέντα, τῷ δὲ τὴν ἀρχὴν ἣν διείπε πρότερον ἀπονεῖμαι.

99 Καταλλαγεὶς δὲ ὁ ἀρχιοινοχόος ἐκλανθάνεται τοῦ τὰς καταλ-
λαγὰς προειπόντος καὶ ἕκαστα τῶν συμπεσόντων ἀτυχημάτων ἐπικου-
φίσαντος, ἴσως μὲν ἐπειδὴ πᾶς ἀχάριστος ἀμνήμων ἐστὶν εὐεργετῶν,
ἴσως δὲ καὶ κατὰ πρόνοιαν θεοῦ βουληθέντος τὰς εὐπραγίας τῷ νεανίᾳ
100 μὴ δι' ἀνθρώπου γενέσθαι μᾶλλον ἢ δι' ἑαυτοῦ. μετὰ γὰρ διετῆ χρόνον
τῷ βασιλεῖ τὰ μέλλοντα τῇ χώρᾳ συμβαίνειν ἀγαθὰ καὶ κακὰ διτταῖς
φαντασίαις δι' ὀνείρου θεσπίζεται ταύτων ὑποσημαινούσαις ἕνεκα βεβαιο-
101 τέρας πίστεως. ἔδοξε γὰρ ἑπτὰ βόας ἀνέρπειν ἐκ τοῦ ποταμοῦ, πίονας
καὶ σφόδρα εὐσάρκους καὶ καλὰς ὀφθῆναι, καὶ παρὰ ταῖς ὄχθαις νέμεσθαι·
μεθ' ἃς ἑτέρας ἀριθμὸν ἴσας, | ἀσάρκους τρόπον τινὰ καὶ κατεσκελετευ-
μένας καὶ εἰδεχθεστάτας, ἀνελθεῖν καὶ συννέμεσθαι ταῖς προτέραις· εἴτ'
ἕξαπιναίως ὑπὸ τῶν χειρόνων καταβρωθῆναι τὰς ἀμείνους καὶ μηδὲν
ἀλλὰ μηδὲ τὸ βραχύτατον ταῖς ἐμφορηθείσαις πρὸς ὄγκον ἐπιδούναι τὰς
102 γαστέρας, ἀλλ' ἢ μᾶλλον ἢ οὐχ ἦττον ἐστάλθαι. περιαναστὰς δὲ καὶ
κοιμηθεὶς πάλιν ἑτέρα πληχθῆναι φαντασίᾳ· νομίσαι γὰρ ἑπτὰ πυροῦ
στάχυς ἐκπεφυκότας ἐνὸς πυθμένους, ἰσαιτάτους τοῖς μεγέθεσιν, αὐξο-
μένους καὶ τεθηλότας αἰρεσθαι πρὸς ὕψος μάλ' εὐρώστους· εἴθ' ἑτέρους
ἑπτὰ λεπτοὺς καὶ ἀσθενεῖς ἀναπεφυκέναι πλησίον, ὑφ' ὧν ἐπιδραμόντων
103 καταποθῆναι τὸν εὐσταχυον πυθμένα. ταύτην ἰδὼν τὴν ὄψιν, τὸ λειπό-
μενον τῆς νυκτὸς ἀυπνος διατελέσας· ἤγειρον γὰρ αἱ φροντίδες κεντοῦ-
σαι καὶ τιτρώσκουσαι-, μεταπέμπεται τοὺς σοφιστὰς ἅμα τῇ ἑῷ καὶ
104 τὴν φαντασίαν διηγῆται. μηδενὸς δὲ στοχασμοῖς εἰκόσι τάληθὲς ἰχνη-
λατῆσαι δυναμένου, παρελθὼν ὁ ἀρχιοινοχόος φησὶν· "ὦ δέσποτα,
τὸν ἄνδρα ὃν ζητεῖς ἐλπίς ἐστὶν εὐρήσειν· ἀμαρτόντας ἐμὲ καὶ τὸν
ἀρχισιτοποιὸν ἐκέλευσας εἰς τὸ δεσμωτήριον ἀπαχθῆναι, ἐν ᾧ τοῦ ἀρχι-
μαγείρου θεράπων ἦν Ἐβραῖος, ᾧτινι διηγησάμεθα ἐγὼ τε κάκεινος
ὀνείρατα τὰ φανέντα ἡμῖν· ὁ δ' οὕτως εὐθυβόλως καὶ εὐσκόπως διέ-
κρινεν, ὡς ὅσα προεῖπεν ἑκατέρῳ συμβῆναι, τῷ μὲν ἦν ὑπέμεινε τιμωρίαν,
105 ἐμοὶ δὲ τὸ σοῦ τυχεῖν ἴλεω καὶ εὐμενοῦς." ὁ μὲν οὖν βασιλεὺς
ἀκούσας προστάττει συντείναντας ἀνακαλεῖν τὸν νεανίαν. οἱ δ' ἀποκεί-
ραντες-βαθεῖαι γὰρ ἦσαν αὐτῷ χαῖται καθειργμένῳ κεφαλῆς καὶ
γενείου-καὶ ἀντὶ ῥυπώσης λαμπρὰν ἐσθῆτα ἀντιδόντες καὶ τᾶλλα
106 φαιδρύναντες εἰσάγουσιν αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα· ὃς ἐκ τῆς ὄψεως
τεκμηράμενος ἄνδρα ἐλεύθερον καὶ εὐγενῆ-χαρακτῆρες γὰρ ἐπι-
φαίνονται τινες τῷ σώματι τῶν ὀρωμένων οὐχ ὀρατοὶ πᾶσιν, ἀλλ' οἷς
τὸ τῆς διανοίας ὄμμα ὀξυδορκεῖ-"μαντεύεται" εἶπεν "ἡ ψυχὴ μου
περὶ τοῦ μὴ εἰς ἅπαν ἀσαφείᾳ τοὺς ὀνείρους ἐπισκιασθήσεσθαι· δεῖγμα
γὰρ σοφίας ὁ νεανίας οὗτος ὑποφαίνει, διακαλύψει τὴν ἀλήθειαν, οἷα
φωτὶ σκότος ἐπιστήμη τὴν ἀμαθίαν τῶν παρ' ἡμῖν σοφιστῶν ἀποσκεδά-
107 σει." καὶ τοὺς ὀνείρους διηγῆτο. ὁ δὲ τὰξίωμα τοῦ λέγοντος οὐδὲν
καταπλαγεὶς ὡσπερ ὑπηκόῳ βασιλεὺς, ἀλλ' οὐχ ὑπήκοος βασιλεῖ, παρρησίᾳ
σὺν αἰδοῖ χρώμενος διελέγετο καὶ φησιν· "ὅσα μέλλει ποιεῖν ὁ θεὸς ἐν

τῇ χώρᾳ, προμεμήνυκέ σοι. τὰς μέντοι διττὰς φαντασίας μὴ ὑπολάβῃς εἶναι διττοὺς ὄνειρους· εἷς ἔστι, τὴν ἀναδίπλωσιν ἔχων οὐ περιττὴν, **108** ἀλλὰ πρὸς ἔλεγχον βεβαιωτέρας πίστεως. αἶ τε γὰρ πίονες ἑπτὰ βόες καὶ οἱ εὐβλαστοὶ καὶ εὐθαλεῖς ἑπτὰ | στάχυες ἐνιαυτοὺς ἑπτὰ δηλοῦσιν εὐθηνίας καὶ εὐετηρίας καὶ ἑπτὰ ἑτέρους λιμοῦ αἶ ἐπανιοῦσαι ἑπτὰ βόες λεπταὶ καὶ εἰδεχθεῖς καὶ οἱ παρεφθαρμένοι καὶ μεμυκότες ἑπτὰ στάχυες. **109** ἥξει μὲν οὖν ἑπταετία προτέρα πολλὴν καὶ ἄφθονον ἔχουσα εὐκαρπίαν, πλημμύραις μὲν ἀνὰ πᾶν ἔτος τοῦ ποταμοῦ λιμνάζοντος τὰς ἀρούρας, τῶν δὲ πεδίων ὡς οὕτω πρότερον εὐτοκία χρωμένων· ἥξει δὲ μετὰ ταῦτα ἑπταετία πάλιν ἐναντία χαλεπὴν ἔνδειαν καὶ σπάνιν τῶν ἀναγκαίων ἐπιφέρουσα, μήτ' ἀναχεομένου τοῦ ποταμοῦ μήτε τῆς γῆς λιπαινομένης, ὡς τῆς προτέρας εὐθηνίας ἐκλαθέσθαι καὶ εἴ τι λείψανον παλαιᾶς εὐετη- **110** ρίας ἦν ἀναλωθῆναι. τὰ μὲν οὖν ἐκ τῆς διακρίσεως τοιαῦτ' ἐστίν. ὑπῆρχε δέ μοι καὶ ἐκλαλεῖ τὸ θεῖον ὑποβάλλον τὰ ὡς ἐν νόσῳ σωτήρια· νόσος δὲ πόλεων καὶ χωρίων ἡ βαρυτάτη λιμός, ἥ κατασκευαστέον **111** ἀσθενεῖαν, ἵνα μὴ τελείως ῥωσθεῖσα τοὺς οἰκήτορας ἐκφάγη. πῶς οὖν ἀσθενήσει; τοῦ καρποῦ τῶν ἑπτὰ ἐτῶν, ἐν οἷς ἡ εὐφορία, τὸ πλεονάζον μετὰ τὰς αὐτάρκεις τοῖς πλήθεσι τροφὰς-ἔσται δ' ἴσως μέρος πέμπτον-θησαυριστέον ἐν πόλει καὶ κώμαις, μὴ μετακομίζοντας τὰ θέρη μακρόθεν, ἀλλ' ἐξ ὧν ἂν ἦ χωρίων, ἐν ἐκείνοις φυλάττοντας πρὸς **112** τὴν τῶν οἰκούντων παρηγορίαν· συγκομίζειν δὲ τὸν καρπὸν αὐτοῖς δράγμασι μήτε ἀλοῶντας μήτε συνόλως καθαίροντας, τετάρτων ἕνεκα· ἕνός μὲν τοῦ σκέπη χρώμενον πρὸς πλείω χρόνον διαμένειν ἀδιάφθορον· ἑτέρου δὲ τοῦ καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν γίνεσθαι τῆς εὐθηνίας ὑπόμνησιν, ἀλοῶντων καὶ λικμώντων· ἡ γὰρ μίμησις τῶν πρὸς ἀλή- **113** θειαν ἀγαθῶν δευτέραν ἔμελλεν ἡδονὴν ἀπεργάζεσθαι· τρίτου δὲ τοῦ μηδ' εἰς ἀριθμὸν ἐλθεῖν, ἐν στάχυσι καὶ δράγμασιν ἀδήλου καὶ ἀπεριγράφου τοῦ καρποῦ ὑπάρχοντος, ἵνα μὴ προαναπέσωσιν αἶ διάνοιαι τῶν ἐγχωρίων ἐν ταῖς ἀναλώσεσι τοῦ συλλογισθέντος, ἀλλ' εὐθυμίᾳ χρώμενοι τῇ σιτίων ἀμείνονι τροφῇ-τρέφει γὰρ ἐν τοῖς μάλιστα ἐλπίς- ἐπικουφίζωσι τὴν ἐκ τῆς ἔνδειας βαρεῖαν νόσον· τετάρτου δὲ τοῦ καὶ τοῖς θρέμμασι χιλὸν τεταμιεῦσθαι, τῶν ἀχύρων καὶ ἀθέρων ἐκ τῆς τοῦ **114** καρποῦ καθάρσεως διακρινομένων. ἐπιμελητὴν δὲ τούτων χειροτονητέον ἄνδρα φρονιμώτατον καὶ συνετώτατον καὶ ἐν πᾶσι δόκιμον, ὃς γένοιτ' ἂν ἱκανὸς ἀμισῶς καὶ ἀνεπάφως εὐτρεπῆ τὰ λεχθέντα ποιεῖν μηδεμίαν αἰσθησιν τοῖς πλήθεσιν ἐνδιδούς περὶ τοῦ γενησομένου λιμοῦ· χαλεπὸν **115** γὰρ τὸ προκάμνοντας ταῖς ψυχαῖς ἀναπνεεῖν δυσελπιστία. ἐὰν δέ τις ἐπιζητῇ τὴν αἰτίαν, φήσει δεῖν, καθάπερ ἐν εἰρήνῃ προνοεῖν τῶν ἐν τῷ πολέμῳ παρασκευῶν, καὶ ἐν | εὐπορίαις τῶν κατ' ἔνδειαν· ἀδήλους δὲ εἶναι πολέμους καὶ λιμοὺς καὶ συνόλως τοὺς καιροὺς τῶν ἀβουλήτων, εἰς οὓς ἀναγκαῖον εἶναι παρεσκευάσθαι, ἀλλὰ μὴ γενομένων τότε τὴν **116** θεραπείαν ζητεῖν, ὅτ' οὐδὲν ὄφελος." ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ τὴν τῶν ὀνειρῶν διάκρισιν εὐθυβόλως καὶ εὐσκόπως στοχαζομένην τῆς ἀληθείας καὶ τὴν συμβουλίαν ὅσα τῷ δοκεῖν ὠφελιμωτάτην κατὰ τὴν τοῦ μέλλοντος ἀδήλου πρόνοιαν, τοὺς συνόντας ἐγγυτέρω προσελθεῖν

κελύσας, ἵνα μὴ κατακούοι, "ἄρ" εἶπεν, "ἄνδρες, εὐρήσομεν τοιοῦτον
117 ἄνθρωπον, ὃς ἔχει πνεῦμα θεῖον ἐν ἑαυτῷ" (Gen. 41, 38); συν-
 επαινούντων δὲ καὶ συνευφημούντων, ἀπιδὼν εἰς τὸν παρεστῶτα "ἐγγυς"
 εἶπεν "ἐστὶν ὃν παραινεῖς ἀναζητεῖν, οὐ μακρὰν ἀφέστηκεν ὁ φρόνιμος
 καὶ συνετός, ὃν ἔδει κατὰ τὰς σὰς ὑψηλῆς σκοπεῖν, αὐτὸς ὢν τυγ-
 χάνεις· οὐ γὰρ ἄνευ θεοῦ ταῦτ' ἀποφθέγγεσθαί μοι δοκεῖς. ἴθι δὴ
 καὶ παραλάμβανε τὴν τ' ἐπιμέλειαν τῆς ἐμῆς οἰκίας καὶ τὴν Αἰγύπτου
118 πάσης ἐπιτροπήν. εὐχέρειαν δ' οὐδεὶς μου καταγνώσεται μὴ φιλαυτία
 χρωμένου, πάθει δυσιάτῳ· αἱ τε γὰρ μεγάλα τῶν φύσεων χρόνοις
 οὐ δοκιμάζονται μακροῖς, ὅγκῳ δυνάμει βιαζόμενοι φθάνειν εἰς ἀποδοχὴν
 αὐτῶν ἀνυπέρθετον, τὰ τε πράγματα μέλλησιν καὶ διατριβὴν οὐκ ἀνέ-
119 χεται, τῶν καιρῶν ἐπειγόντων εἰς τὰς ἀναγκαίας παρασκευάς." εἶτ'
 αὐτὸν καθίστησι τῆς βασιλείας διάδοχον, μᾶλλον δ', εἰ χρητὰ ληθῆς
 εἰπεῖν, βασιλέα, τὸ μὲν ὄνομα τῆς ἀρχῆς ὑπολειπόμενος αὐτῷ, τῆς δ'
 ἐν ἔργοις ἡγεμονίας ἐκστάς ἐκείνῳ καὶ τᾶλλα πράττων ὅσα ἐπὶ τιμῇ
120 τοῦ νεανίου. δίδωσιν οὖν αὐτῷ σφραγίδα βασιλικὴν καὶ ἱερὰν ἐσθῆτα
 καὶ κύκλον χρυσοῦν περιδέριον καὶ ἐπὶ δευτερεῖον τῶν ἀρμάτων ἀναβι-
 βάσας κελεύει περιελθεῖν τὴν πόλιν, προερχομένου κήρυκος καὶ δηλοῦντος
121 τοῖς ἀγνοοῦσι τὴν χειροτονίαν. μετονομάζει δ' αὐτὸν ἀπὸ τῆς ὄνειρο-
 κριτικῆς ἐγχωρίῳ γλώττῃ προσαγορεύσας καὶ ἐγγυᾶ πρὸς γάμον αὐτῷ
 τὴν ἐπιφανεστάτην τῶν κατ' Αἴγυπτον ἱερέως Ἡλίου θυγατέρα. ταῦτ'
122 ἐγένετο, περὶ ἔτη γεγονότος ἤδη τριάκοντα. τοιαῦτα τῶν εὐσεβῶν τὰ
 τέλη· κὰν γὰρ κλιθῶσιν, οὐκ εἰς ἅπαν πίπτουσιν, ἀλλὰ διαναστάντες
123 ὀρθοῦνται παγίως καὶ βεβαίως, ὡς μηκέθ' ὑποσκελισθῆναι. τίς γὰρ ἂν
 προσεδόκησε μιᾷ ἡμέρᾳ τὸν αὐτὸν ἀντὶ μὲν δούλου δεσπότην, ἀντὶ δὲ
 δεσμώτου πάντων ἀξιονικότατον, | καὶ τὸν ὑποδιάκονον εἰρκτοφύλακος
 ὑπαρχον βασιλέως ἔσεσθαι καὶ ἀντὶ τῆς εἰρκτῆς τὰ βασίλεια οἰκήσειν,
 τὰ πρῶτα τῶν ἐπὶ τιμαῖς φερόμενον ἀντὶ τῶν εἰς ἀτιμίαν ἐσχάτων.
124 ἄλλ' ὅμως καὶ γέγονε ταῦτα καὶ γενήσεται πολλάκις, ὅταν δοκῇ τῷ θεῷ·
 μόνον ἐντυφέσθω τι καλοκάγαθίας ἐμπύρευμα ταῖς ψυχαῖς, ὅπερ ἀναγ-
 καῖόν ποτε ῥιπιζόμενον ἐκλάμψαι.
125 Ἐπεὶ δὲ πρόκειται μετὰ τὴν ῥητὴν ἀπόδοσιν καὶ τὴν τροπι-
 κωτέραν ἐξετάζειν, λεκτέον ἂν χρητὰ καὶ περὶ αὐτῆς. ἴσως μὲν οὖν γε-
 λάσσονταί τινες τῶν εἰκαιότερων ἀκούσαντες· ἐγὼ δ' ἐρῶ μηδὲν ὑποστει-
 λάμενος, ὅτι ὁ πολιτικὸς πάντως ὄνειροκριτικὸς ἐστίν, οὐχὶ τῶν βωμολόχων
 οὐδὲ τῶν ἐναδολεσχούντων καὶ ἐνσοφιστευόντων ἐπὶ μισθῷ καὶ τὴν
 τῶν κατ' ὕπνον φαντασιῶν διάκρισιν ἀργυρισμοῦ πρόβλημα πεποιημένων,
 ἀλλὰ τὸν κοινὸν καὶ πάνδημον καὶ μέγαν ὄνειρον οὐ κοιμωμένων μόνον
126 ἀλλὰ καὶ ἐρηγορότων εἰωθῶς ἀκριβοῦν. ὁ δὲ ὄνειρος οὗτος, ὡς ἀψευ-
 δέστατα φάναι, ὁ τῶν ἀνθρώπων ἐστὶ βίος· ὡς γὰρ ἐν ταῖς κατ' ὕπνον
 φαντασίαις βλέποντες οὐ βλέπομεν καὶ ἀκούοντες οὐκ ἀκούομεν καὶ γεύο-
 μενοι ἢ ἀπτόμενοι οὔτε γεύομεθα οὔτε ἀπτόμεθα λέγοντές τε οὐ λέγομεν
 καὶ περιπατοῦντες οὐ περιπατοῦμεν καὶ ταῖς ἄλλαις κινήσεσι καὶ σχέσεσι
 χρῆσθαι δοκοῦντες οὐδεμιᾷ τὸ παράπαν χρώμεθα-κεναὶ δ' εἰσὶ τῆς
 διανοίας πρὸς οὐδὲν ὑποκείμενον ἀληθείᾳ μόνον ἀναζωγραφούσης καὶ

ἀνειδωλοποιούσης τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα-, οὕτω καὶ τῶν παρ' ἡμῖν
 ἐγρηγορότων αἱ φαντασίαι τοῖς ἐνυπνίοις εἰκόασιν· ἤλθον, ἀπῆλθον,
127 ἐφάνησαν, ἀπεπήδησαν, πρὶν καταληφθῆναι βεβαίως ἀπέπτησαν. ἐρευνη-
 σάτω δ' ἕκαστος αὐτὸν καὶ τὸν ἔλεγχον οἴκοθεν ἄνευ τῶν παρ' ἐμοῦ
 πίστεων εἴσεται, καὶ μάλιστ' εἴ τις πρεσβύτερος ἤδη γεγονῶς τυγχάνοι·
 οὗτος ἦν ὁ ποτὲ βρέφος καὶ μετὰ ταῦτα παῖς, εἴτ' ἔφηβος, εἴτα μει-
128 ράκιον, καὶ νεανίας αὔθις, εἴτ' ἀνὴρ, καὶ γέρων ὑστατον. ἀλλὰ ποῦ
 πάντ' ἐκεῖνα; οὐκ ἐν μὲν παιδί τὸ βρέφος ὑπεξῆλθεν, ὁ δὲ παῖς ἐν
 παρήβῳ, ὁ δ' ἔφηβος ἐν μειρακίῳ, τὸ δὲ μειράκιον ἐν νεανίᾳ, ἐν ἀνδρὶ
129 δ' ὁ νεανίας, ἀνὴρ δ' ἐν γέροντι, γῆρας δ' ἐπιτελεσθῆναι; τάχα μέντοι
 τάχα καὶ τῶν ἡλικιῶν ἑκάστη παραχωροῦσα τοῦ κράτους τῇ μεθ' ἑαυτὴν
 προαποθνήσκει, τῆς φύσεως ἡμᾶς ἀναδιδασκούσης ἡσυχῇ μὴ δεδιέναι
 τὸν ἐπὶ πᾶσι θάνατον, ἐπειδὴ τοὺς προτέρους εὐμαρῶς ἠνέγκαμεν, τὸν
 βρέφους, τὸν παιδός, τὸν ἐφήβου, τὸν μειρακίου, τὸν νεανίου, τὸν
130 ἀνδρός, ὧν οὐδεὶς ἔτ' ἐστὶ γῆρας ἐπιστάντος. τὰ δ' ἄλλα ὅσα
 περὶ τὸ σῶμα οὐκ ἐνύπνια; οὐ κάλλος μὲν ἐφήμερον, πρὶν ἀνθῆσαι
 μαραινόμενον; ὑγεία δὲ | ἀβέβαιον διὰ τὰς ἐφέδρους ἀσθενείας; ἰσχύς
 δ' εὐάλωτον νόσοις ἐκ μυρίων προφάσεων; ἢ τ' ἀκρίβεια τῶν αἰσθη-
131 σεων οὐ παγία ρεύματος ἐνστάσει βραχείας ἀνατρέπεται. τὴν δὲ τῶν
 ἐκτὸς ἀσάφειαν τίς οὐκ οἶδε; μὲν ἡμέρα πλοῦτοι μεγάλοι πολλάκις
 ἀπερρύθησαν· τὰ πρωτεῖα τῶν ἐν ταῖς ἀνωτάτω τιμαῖς ἐνεγκάμενοι
 μυριοὶ πρὸς ἡμελημένων καὶ ἀφανῶν ἀδοξίαν μετέβαλον· ἀρχαὶ βασι-
132 λέων αἱ μέγιστα καθηρέθησαν βραχείας καιροῦ ῥοπῇ. ἐγγυᾶται μου
 τὸν λόγον Διονύσιος ὁ ἐν Κορίνθῳ, ὃς Σικελίας μὲν τύραννος ἦν, ἐκ-
 πεσὼν δὲ τῆς ἡγεμονίας εἰς Κόρινθον καταφεύγει καὶ γραμματιστῆς ὁ
133 τοσοῦτος ἡγεμὼν γίνεται. συνεγγυᾶται καὶ Κροῖσος ὁ Λυδίας βασιλεὺς,
 πλουσιώτατος βασιλέων, ὃς ἐλπίσας τὴν Περσῶν καθελεῖν ἀρχὴν οὐ
 μόνον τὴν οἰκείαν προσαπέβαλεν, ἀλλὰ καὶ ζῶγρηθεὶς ἐμέλλησε κατα-
134 πίμπρασθαι. μάρτυρες τῶν ἐνυπνίων οὐκ ἄνδρες μόνον, ἀλλὰ καὶ
 πόλεις, ἔθνη, χῶραι, ἢ Ἑλλάς, ἢ βάρβαρος, ἡπειρῶται, νησιῶται, ἢ
 Εὐρώπη, ἢ Ἀσία, δύσις, ἀνατολή· μεμένηκε γὰρ οὐδὲν οὐδαμοῦ τὸ
 παράπαν ἐν ὁμοίῳ, τροπαῖς δὲ καὶ μεταβολαῖς ἐχρήσατο πάντα διὰ
135 πάντων. Αἴγυπτός ποτε πολλῶν ἐθνῶν ἡγεμονίαν εἶχεν, ἀλλὰ νῦν ἐστὶ
 δούλη. Μακεδόνες οὕτως ἐπὶ καιρῶν ἥκμασαν, ὡς ἀπάσης ἀνάψασθαι
 τῆς οἰκουμένης τὸ κράτος, ἀλλὰ νῦν τοῖς ἐκλογεῦσι τῶν χρημάτων τοὺς
136 ἐπιταχθέντας ὑπὸ τῶν κυρίων δασμοὺς ἐτησίους εἰσφέρουσι. ποῦ δὲ
 ἢ τῶν Πτολεμαίων οἰκία καὶ ἢ καθ' ἕκαστον τῶν διαδόχων ἐπιφάνεια
 μέχρι γῆς καὶ θαλάττης περάτων ἐκλάμψασα; ποῦ δ' αἱ τῶν αὐτονό-
 μων ἐθνῶν καὶ πόλεων ἐλευθερίαι; ποῦ δ' ἔμπαλιν αἱ δουλεῖαι τῶν
 ὑπηκόων; οὐ Πέρσαι μὲν Παρθυαίων ἐπεκράτουν, νυνὶ δὲ Περσῶν
 Παρθυαῖοι διὰ τὰς τῶν ἀνθρωπείων πραγμάτων στροφὰς καὶ τὰς ἄνω
137 καὶ κάτω πεττείας καὶ μεταθέσεις αὐτῶν; ἀναπλάττουσιν ἐνίοι μακράς τινας
 καὶ ἀπεράτους εὐτυχίας ἑαυτοῖς, αἱ δ' ἀρχαὶ μεγάλων κακῶν εἰσι· καὶ
 σπεύδοντες ὡς ἐπ' ἀγαθῶν κληρονομίαν εὐρίσκουσι δεινὰς κακοπραγίας, καὶ
138 τοῦναντίον κακὸν προσδοκῆσαντες ἀγαθοῖς ἐνέτυχον. ἀθληταὶ δυνάμεσι

καὶ ῥώμαις καὶ εὐεξίαις σωμάτων μέγα φρονούντες, ἀνευδοίαστον νίκην ἐλπίσαντες, ἑξαγώνιοι πολλάκις ἐγένοντο μὴ δοκιμασθέντες ἢ καταστάντες εἰς τὸν ἀγῶνα ἠττήθησαν, οἱ δ' ἀπογνόντες καὶ δευτερίων ἐφίξεσθαι
139 τὰ πρῶτα τῶν ἀθλῶν στεφανηφοροῦντες ἦσαντο. θέρους ἀναχθέντες τινὲς-ὁ γὰρ καιρὸς εὐπλοίας-ἐναυάγησαν, ἕτεροι δὲ χειμῶνος ἀνατραπήσεσθαι προσδοκῶντες ἀκινδύνως ἄχρι λιμένων παρεπέμφθησαν. ὡς ἐφ' ὁμολογούμενα κέρδη συντείνουσιν ἔνιοι τῶν ἐμπόρων ἀγνοοῦντες τὰς ἐφείδρους ζημίας, ἔμπαλιν λογιζόμενοι βλαβήσεσθαι μεγάλων ἀπέ-
140 λαυσαν | ὠφελειῶν. οὕτως ἄδηλοι μὲν αἱ τύχαι πρὸς ἑκάτερα, τὰ δ' ἀνθρώπεια ὡς ἐπὶ ζυγοῦ ταλαντεύεται βάρεσιν ἀνίσιοις ἐπικουφιζόμενα καὶ καθέλκοντα· δεινὴ δ' ἀσάφεια καὶ πολὺ σκότος κατακέχυται τῶν πραγμάτων· ὡς δ' ἐν βαθεῖ ὑπνῷ πλαζόμεθα μηδὲν ἐμπεριελθεῖν ἀκριβεῖα λογισμοῦ δυνάμενοι μηδ' εὐτόνως καὶ παγίως ἐπιδράξασθαι
141 τινος, σκιαῖς γὰρ ἔοικε καὶ φάσμασι. καὶ ὡσπερ ἐν ταῖς πομπαῖς τὰ πρῶτα παρέρχεται φεύγοντα τὰς ὄψεις κὰν τοῖς χειμάρροις τὸ φερόμενον ρεῖμα φθάνει παραδραμὸν ὀξύτητι τάχους τὴν κατάληψιν, οὕτω καὶ τὰ ἐν τῷ βίῳ πράγματα φερόμενα καὶ παρεξίοντα φαντάζεται μὲν
142 ὡς ὑπομένοντα, μένει δ' οὐδ' ἐπ' ἀκαρές, ἀλλ' αἰεὶ ὑποσύρεται. καὶ οἱ ἐρηγορότεροι, ὅσα γε πρὸς τὸ ἐν ταῖς καταλήψεσιν ἀβέβαιον οὐδὲν τῶν κοιμωμένων διαφέροντες, ἀπατῶντες ἑαυτοὺς ἱκανοὶ νομίζουσιν εἶναι τὰς φύσεις τῶν πραγμάτων ἀπλανέσι λογισμοῖς ὄραν· οἷς ἐκάστη τῶν αἰσθήσεων εἰς ἐπιστήμην ἐμπόδιος, δεκαζομένη θεάμασιν, ἀκούσ-
μασι, χυλῶν ποιότησιν, ἀτμῶν ιδιότησι, πρὸς ἅπερ ἀποκλίνουσα συνεφέλκεται καὶ τὴν ὅλην ψυχὴν οὐκ ἔωσα ὀρθοῦσθαι καὶ ἀπταίστως οἶα διὰ λεωφόρων ὁδῶν προέρχεσθαι· τὸ δ' ὑψηλοτάπεινον καὶ μεγαλόμικρον καὶ πᾶν ὅσον ἀνισότητι καὶ ἀνωμαλίᾳ συγγενὲς ἀπεργάζεται καὶ σκοτο-
143 δινιᾶν ἀναγκάζει καὶ πολὺν ἐμποιεῖ ἴλιγγον. τοσαύτης οὖν ταραχῆς καὶ ἀταξίας ἔτι δὲ ἀσαφείας γέμοντος τοῦ βίου, παρελθόντα δεῖ τὸν πολιτικὸν ὡσπερ τινὰ σοφὸν τὴν ὀνειροκριτικὴν τὰ μεθήμερινὰ ἐνύπνια καὶ φάσματα τῶν ἐρηγορέναι δοκούντων διακρίνειν εἰκόσι στοχασμοῖς καὶ εὐλόγοις πιθανότησι περὶ ἐκάστου ἀναδιδάσκοντα, ὅτι τοῦτο καλόν, ἐκεῖνο αἰσχρόν, τοῦτο ἀγαθόν, κακὸν ἐκεῖνο, τουτὶ δίκαιον, ἀδίκον τοῦναντίον, καὶ τᾶλλα ταύτη, τὸ φρόνιμον, τὸ ἀνδρεῖον, τὸ εὐσεβές, τὸ ὅσιον, τὸ συμφέρον, τὸ ὠφέλιμον, καὶ πάλιν τὸ ἀνωφελές, τὸ ἀλόγιστον, τὸ ἀγεννές, τὸ ἀσεβές, τὸ ἀνόσιον, τὸ ἀσύμφορον, τὸ βλαβερόν, τὸ
144 φίλαυτον. καὶ ἔτι πρὸς τούτοις ἀλλότριον τοῦτο, μὴ ἐπιθύμει· ἴδιον τοῦτο, χρῶ μὴ παραχρῶμενος· περιουσιάζεις, μεταδίδου· πλούτου γὰρ τὸ κάλλος οὐκ ἐν βαλαντίοις, ἀλλ' ἐν τῇ τῶν χρηζόντων ἐπικουρίᾳ· ὀλίγα κέκτησαι, μὴ φθόνει τοῖς ἔχουσι· πένητα γὰρ βάσκανον οὐδεὶς ἀν' ἐλεῆσαι· εὐδοξεῖς καὶ τετίμησαι, μὴ καταλαζονεύου· ταπεινὸς εἶ ταῖς τύχαις, ἀλλὰ τὸ φρόνημα μὴ καταπιπέτω· πάντα σοι κατὰ νοῦν χωρεῖ, μεταβολὴν εὐλαβοῦ· πταίεις πολλάκις, χρηστὰ ἔλπιζε· πρὸς
145 γὰρ τᾶναντία τῶν ἀνθρώπων αἱ τροπαί. σελήνη μὲν γὰρ καὶ ἥλιος καὶ ὁ σύμπας οὐρανὸς σαφεῖς καὶ ἀριδῆλους ἔχει τὰς τρανότητας, ἅτε πάντων τῶν | κατ' αὐτὸν ὁμοίων μενόντων καὶ τοῖς τῆς ἀληθείας αὐτῆς

μετρούμενων κανόνσιν ἐν τάξεσιν ἐναρμονίοις καὶ συμφωνιῶν ταῖς ἀρίσταις, τὰ δ' ἐπίγεια πολλῆς ἀταξίας γέμοντα καὶ ταραχῆς ἀσύμφωνα καὶ ἀνάρμοστα, ὡς κυριώτατα φάναι, ὅτι ταῦτα μὲν βαθὺ σκότος κατείληφεν, ἐκεῖνα δ' ἐμφέρεται τηλαυγεστάτῳ φωτί, μᾶλλον δ' αὐτὸ **146** φῶς ἔστιν ἐλικρινέστατον καὶ καθαρώτατον. εἰ γοῦν βουλευθεῖη διακύπτειν εἴσω τις τῶν πραγμάτων, εὐρήσει τὸν οὐρανὸν ἡμέραν αἰώνιον, νυκτὸς καὶ πάσης σκιάς ἀμέτοχον, ἅτε περιλαμπόμενον ἀσβέστοις καὶ **147** ἀκηράτοις ἀδιαστάτως φέγγεσιν. ὅσῳ τε διαφέρουσιν οἱ παρ' ἡμῖν ἐρηγορότερες τῶν κοιμωμένων, τοσοῦτῳ καὶ ἐν ἅπαντι τῷ κόσμῳ τὰ οὐράνια τῶν ἐπιγείων, τὰ μὲν ἐρηγοροῦσι χρώμενα ἀκοιμήτῳ διὰ τὰς ἀπλανεῖς καὶ ἀπταίστους καὶ ἐν ἅπασι κατορθούσας ἐνεργείας, τὰ δ' ὕπνῳ κατεχόμενα, κὰν εἰ πρὸς βραχὺ διανασταίη, πάλιν καθελκόμενα καὶ καταδαρθάνοντα διὰ τὸ μηδὲν εὐθυτενῶς δύνασθαι τῇ ψυχῇ βλέπειν, ἀλλὰ πλάζεσθαι καὶ περιπταίειν· ἐπισκοτεῖται γὰρ ψευδέσι δόξαις, ὑφ' ὧν ὄνειρώττειν ἀναγκαζόμενα καὶ τῶν πραγμάτων ὑστερί- **148** ζοντα οὐδὲν παγίως καὶ βεβαίως ἱκανὰ καταλαμβάνειν ἔστι. συμβολικῶς μέντοι καὶ ἐπὶ τὸ δευτερεῖον τῶν βασιλικῶν ἀρμάτων ἀναβαίνειν λέγεται δι' αἰτίαν τοιάνδε· ὁ πολιτικὸς τὰ δευτερεῖα φέρεται βασιλέως· οὔτε γὰρ ἰδιώτης ἔστιν οὔτε βασιλεὺς, ἀλλ' ἀμφοῖν μεθόριος, ἰδιώτου μὲν ὧν κρείττων, ἐλάττων δ' εἰς ἀρχὴν αὐτεξούσιον βασιλέως, τῷ δήμῳ βασιλεῖ χρώμενος, ὑπὲρ οὗ πάντα πράττειν προήρηται καθαρᾶ **149** καὶ ἀδολωτάτῃ πίστει. φέρεται δὲ ὡς ἐφ' ἀρματείου δίφρου μετέωρος ὑπὸ τε τῶν πραγμάτων καὶ τῶν ὄχλων εἰς ὕψος αἰρόμενος, καὶ μάλισθ' ὅταν κατὰ νοῦν ἕκαστα μικρὰ καὶ μεγάλα χωρῆ, μηδενὸς ἀντιπνέοντος μηδ' ἀντιστατοῦντος, ἀλλ' ὡς ἐν εὐπλοίᾳ πάντων σωτηρίως ὑπὸ θεοῦ κυβερνωμένων. ὃν τε δίδωσιν ὁ βασιλεὺς δακτύλιον, ἐναργέστατον δεῖγμα πίστεως ἔστιν, ἦν πεπίστευκεν ὅ τε βασιλεὺς δῆμος τῷ πολιτικῷ **150** καὶ ὁ πολιτικὸς τῷ βασιλεύοντι δήμῳ. ὁ δὲ περὶ τὸν τράχηλον χρυσοῦς κύκλος εὐδοξίαν ὁμοῦ καὶ κόλασιν ἕοικεν ὑποσημαίνειν· ἕως μὲν γὰρ τὰ κατὰ τὴν πολιτείαν εὐδοεῖ πράγματα αὐτῷ, γαῦρός ἐστι καὶ σεμνὸς ὑπὸ τῶν ὄχλων τιμώμενος· ἐπειδὴν δὲ πταῖσμα συμβῆ, μὴ κατὰ προαίρεσιν-τοῦτο γὰρ ὑπαίτιον-, ἀλλὰ τυχηρόν, ὅπερ ἔστι συγγνωστόν, οὐδὲν ἤττον ἔλκεται κάτω διὰ τοῦ περιουχενίου κόσμου καὶ ταπεινοῦται, μόνον οὐκ ἐπιλέγοντος τοῦ δεσπότη· "τὸν περιουχένιον τοῦτον κύκλον ἐδωρησάμην σοι καὶ κόσμον κατορθουμένων τῶν ἐμῶν καὶ ἀγχόνην ἀποτυγχανομένων."

151 | Ἦκουσα μέντοι καθ' ἑτέραν ἰδέαν τροπικώτερον τὰ περὶ τὸν τόπον ἀκριβοῦντων. ἦν δὲ τοιάδε· τὸν βασιλέα τῆς Αἰγύπτου τὸν ἡμέτερον νοῦν ἔλεγον εἶναι, τὸν τῆς καθ' ἕκαστον σωματικῆς χώρας **152** ἡγεμόνα, ὃς οἷα βασιλεὺς ἀνήπτει τὸ κράτος. ὧ γενομένῳ φιλοσωμάτων τρία τὰ πλείστης ἀξιούμενα σπουδῆς διαπονεῖται, σιτία καὶ ὄψα καὶ ποτά, παρὸ καὶ τρισὶ χρήται τοῖς τῶν λεγομένων ἐπιμεληταῖς, ἀρχισιτοποιῶ καὶ ἀρχιοινοχόῳ καὶ ἀρχιμαγεῖρῳ· πρυτανεύει γὰρ ὁ μὲν τὰ περὶ ἐδωδῆν, ὁ δὲ τὰ περὶ πόσιν, ὁ δ' ἐπιτέτακται τοῖς περὶ αὐτὰ τὰ **153** ὄψα ἠδύσμασιν. πάντες δὲ εἰσιν εὐνοῦχοι, ἐπειδὴ ὁ φιλήδονος ἄγονός

ἔστι τῶν ἀναγκαιοτάτων, σωφροσύνης, αἰδοῦς, ἐγκρατείας, δικαιοσύνης,
 ἀπάσης ἀρετῆς· οὐδὲν γὰρ οὕτως ἐχθρὸν ἄλλο ἄλλω, ὡς ἀρετῇ ἡδονή,
 δι' ἣν ἀλογοῦσιν οἱ πολλοὶ ὧν μόνον ἄξιον πεφροντικέναι, ταῖς ἀκαθέρ-
154 τοις ἐπιθυμίαις χαριζόμενοι καὶ οἷς ἂν προστάττωσιν εἰκόντες. ὁ μὲν
 οὖν ἀρχιμάγειρος οὐτ' εἰς δεσμοτήριον ἀπάγεται οὔτε τινὶ περιπίπτει λύμη
 διὰ τὸ μὴ σφόδρα τῶν ἀναγκαίων εἶναι τὰς παραρτύσεις οὐχ ἡδονὰς
 οὔσας ἀλλ' εὐσβεστα ἡδονῶν ὑπεκαύματα, δύο δὲ τῶν περὶ τὴν ἄθλιον
 γαστέρα πραγματευομένων, ἀρχισιτοποιὸς καὶ ἀρχιοινοχόος, ἐπειδὴ τὰ
 συνεκτικώτατα τῶν εἰς τὸ ζῆν χρησίμων ἔστι βρῶσις καὶ πόσις, ὧν
 ἐπιμελείας μὲν ἀξιουμένων οἱ προεστῶτες εἰκότως ἐπαίνων τυγχάνουσιν,
155 ὀλιγωρουμένων δὲ ὀργῆς καὶ κολάσεως ἀξιοῦνται. διαφορὰ δὲ κὰν ταῖς
 κολάσεσιν, ὅτι διάφορος ἡ χρεία, σιτίων μὲν ἀναγκαιοτάτη, οἴνου δὲ οὐ
 πάνυ χρησίμη· καὶ γὰρ ἀκράτου δίχα ζῶσιν ἄνθρωποι ναματιαίῳ
156 ὕδατι ποτῶ χρώμενοι. δι' ἣν αἰτίαν πρὸς μὲν τὸν ἀρχιοινοχόον γίνονται
 καταλλαγαὶ καὶ συμβάσεις ὡς ἂν ἀμαρτόντα περὶ τὸ ἔλαττον μέρος, ἀσύμ-
 βατα δὲ καὶ ἀκατάλλακτα τὰ πρὸς τὸν ἀρχισιτοποιόν ἔστιν ἄχρι θανάτου
 λαμβάνοντα τὴν ὀργὴν ὡς ἂν περὶ τὸ μέγιστον ἀδικήσαντα· τελευτῇ
 γὰρ ἔπεται σιτίων σπάνει· οὗ χάριν καὶ ὁ περὶ ταῦτ' ἐξαμαρτῶν εἰκότως
 θνήσκει κρεμασθεὶς, ὅμοιον κακὸν ᾧ διέθηκε παθῶν· καὶ γὰρ αὐτὸς
 ἀνεκρέμασε καὶ παρέτεινε τὸν πεινῶντα λιμῶ.
157 Τοσαῦτα καὶ περὶ τούτου. ὁ μέντοι βασιλέως ὑπαρχος
 κατασταθεὶς καὶ τῆς Αἰγύπτου τὴν ἐπιμέλειαν καὶ προστασίαν λαβὼν
 ἐξῆι γνωρισθησόμενος ἅπασιν τοῖς ἐγχωρίοις καὶ τοὺς λεγομένους νομοῦς
 ἐπιὼν κατὰ πόλεις πολὺν αὐτοῦ πόθον ἐνεργάζετο τοῖς ὄρωσιν, οὐ
 μόνον ταῖς ὠφελείαις, ἀς ἐκάστοις παρεῖχεν, ἀλλὰ καὶ ταῖς περὶ τὴν
158 ὄψιν τε καὶ τὴν ἄλλην ὀμιλίαν ἀλέκτοις καὶ ἐξαιρέτοις χάρισιν. ἐπεὶ
 δὲ κατὰ τὴν τῶν ὄνειράτων σύγκρισιν ἐνέστη προτέρα τῆς εὐθηνίας ἡ
 ἑπταετία, τὸ πέμπτον | τῶν καρπῶν ἀνὰ πᾶν ἔτος συνάγων διὰ τε τῶν
 ὑπάρχων καὶ τῶν ἄλλων, οἱ πρὸς τὰς δημοσίας χρείας ὑπηρετοῦν αὐτῶ,
 τοσαύτην ἤθροισε πληθὺν δραγμαμάτων, ὅσην οὐδεὶς πω πρότερον γενο-
 μένην ἐμέμνητο· πίστις δὲ σαφειστάτη τὸ μὴδ' ἀριθμηθῆναι δύνασθαι,
 καίτοι μυρία τινῶν πονηθέντων, οἷς ἐπιμελές, περιεργίᾳ διαριθμήσασθαι.
159 διεξεληθόντων δὲ τῶν ἑπτὰ ἐτῶν, ἐν οἷς εὐφόρησεν ἡ πεδιάς, ἀρχὴν
 ἐλάμβανεν ὁ λιμός, ὃν ἐπιβαίνοντα καὶ συναυξόμενον οὐκ ἐχώρησεν
 Αἴγυπτος· ἀναχεόμενος γὰρ καὶ τὰς ἐξῆς αἰεὶ πόλεις καὶ χώρας
 ἐπικαταλαμβάνων ἄχρι περάτων καὶ τῶν πρὸς ἑω καὶ τῶν πρὸς
160 δυσμᾶς ἔφθασε τὴν οἰκουμένην ἐν κύκλῳ πᾶσαν κατασχών. λέγεται
 γοῦν μηδέποτε κοινὴ νόσος κατασκήψαι τοσαύτη, καθάπερ ἦν ἰατρῶν
 παῖδες ὀνομάζουσιν ἐρπῆνα· καὶ γὰρ αὕτη πᾶσι τοῖς μέρεσιν ἐπιφοιτῶσα
 τὴν κοινωσίαν τῶν ἡλωμένων σωμάτων ὅλην δι' ὅλων στοιχηδὸν πυρὸς
161 τρόπον ἐπινέμεται. τοὺς οὖν ἀφ' ἐκάστης δοκιμωτάτους αἰρούμενοι
 σιτώνας ἐξέπεμπον εἰς Αἴγυπτον· ἥδη γὰρ ἡ πρόνοια τοῦ νεανίσκου
 πανταχόσε διηγέλλετο ταμειευσαμένου τροφᾶς ἀφθόνους εἰς καιρὸν
162 ἐνδείας. ὁ δὲ τὸ μὲν πρῶτον κελεύει ἀνοιχθῆναι τοὺς σωροὺς ἅπαντας,
 ὑπολαμβάνων εὐθυμοτέρους παρασκευάσειν τοὺς ἰδόντας καὶ τρόπον τινα

τάς ψυχὰς ἀναθρέψειν πρὸ τῶν σωμάτων ἐλπίσι χρησταῖς, ἔπειτα διὰ τῶν ἐπιτραπέντων τὰς σιταρχίας ἐπώλει τοῖς ἔχουσιν ὠνητικῶς, στοχαζόμενος τοῦ μέλλοντος ἀεὶ καὶ τὸ ἐπιὸν ὁρῶν τοῦ παρόντος ἀκριβέστερον.

163 Ἐν δὲ τούτῳ καὶ ὁ πατήρ, ὑποσπανιζόντων ἤδη τῶν ἀναγκαιῶν, ἀγνοῶν τὴν τοῦ παιδὸς εὐτυχίαν ἐκπέμπει δέκα τῶν υἱῶν ἐπὶ σιτωνίαν τὸν νεώτατον οἴκοι κατασχών, ὃς ἦν ὁμομήτριος ἀδελφὸς τῷ **164** βασιλέως ὑπάρχῳ. καὶ οἱ μὲν εἰς Αἴγυπτον ἐλθόντες ἐντυγχάνουσιν ὡς ἀλλοτρίῳ ἀδελφῷ καὶ τὴν περὶ αὐτὸν ἀξίωσιν καταπλαγέντες ἔθει παλαιῷ προσκυνοῦσιν, ἥδη καὶ τῶν ὄνειράτων αὐτοῦ λαμβανόντων **165** βεβαίωσιν. ὁ δὲ τοὺς πεπρακότας θεασάμενος εὐθύς ἐγνώρισεν ἅπαντας ὑπὸ μηδενὸς αὐτὸς γνωρισθεὶς τὸ παράπαν, μὴ βουλευθέντος πῶ τοῦ θεοῦ τάληθές ἀναφῆναι διὰ τινὰς ἀναγκαίας αἰτίας, ὡς τότε βέλτιον ἦν ἡσυχάζεσθαι, ἀλλ' ἢ τὴν ὄψιν ἀλλάξαντος εἰς σεμνότερον εἶδος τοῦ τὴν χώραν ἐπιτραπέντος ἢ παρατρέψαντος τὰς ἀκριβεῖς καταλήψεις τῆς δια- **166** νοίας τῶν ὁρώντων. εἴτ' οὐχ ὥσπερ νέος καὶ τοσαύτης ἡγεμονίας διάδοχος ἀρχὴν τὴν μετὰ βασιλέα πρώτην ἀναψάμενος, εἰς ὃν ἀνατολαὶ καὶ δύσεις ἀπέβλεπον, ἡλικίας ἀκμῆ καὶ μεγέθει τῆς ἐξουσίας ἐπαρθείς, καιρὸν ἔχων ἀμύνης ἐμνησικακήσεν, ἀλλ' ἐγκρατῶς τὸ πάθος ἐνεγκὼν καὶ ταμειυσάμενος αὐτοῦ τῇ ψυχῇ μετὰ πολλοῦ τοῦ προμηθεοῦς ἐπεμόρφαζεν ἀλλοτρίωσιν καὶ βλέμμασι καὶ φωνῇ καὶ τοῖς ἄλλοις καθυποκρινόμενος τὸν δυσχεραίνοντα "οὐδέν" εἶπεν, "ὦ οὗτοι, φρονεῖτε εἰρηνικόν, ἀλλὰ τις τῶν βασιλέως ἐχθρῶν κατασκόπους ὑμᾶς ἐξέπεμψεν, ὃ κακὰς ὑπηρεσίας ὁμολογήσαντες ὑπηρετήσιν λήσεσθαι μὲν ᾠθήθητε, λανθάνει δ' οὐδέν **167** τῶν δρωμένων ἐπ' ἐνέδρα, κἂν βαθεῖ σκότῳ συσκιάζεται." πειρωμένων δ' ἀπολογεῖσθαι καὶ διεξιόντων, ὡς ἐπ' ἀγενήτοις κατηγοροῦνται, μήτε γὰρ παρὰ δυσμενῶν ἦκειν μήτ' αὐτοὶ τοῖς ἐγχωρίοις ἀπέχθεσθαι μηδ' ἂν ὑπομείναι ποτε τοιαύτην διακονίαν, εἶναι γὰρ τὰς φύσεις εἰρηνικοὶ καὶ μεμαθηκέναι σχεδὸν ἐξ ἔτι νηπίων παιδῶν τιμᾶν εὐστάθειαν παρ' ὀσιωτάτῳ καὶ θεοφιλεστάτῳ πατρί, ὃ δώδεκα γενομένων υἱῶν ἕνα μὲν τὸν νεώτατον οὐκ ἔχοντά πῶ ἡλικίαν ἀποδημίας οἴκοι καταμείναι, δέκα δὲ τοὺς ὁρωμένους ἡμᾶς ἐνταῦθα ὑπάρχειν, τὸν δὲ λοιπὸν ἐκποδῶν γεγενῆσθαι-, ταῦτ' ἀκούσας ὡς ἐπὶ τεθνεῶτι ἑαυτῷ παρὰ τῶν **168** ἀποδομένων τί τὴν ψυχὴν ἄρα ἐπεπόνθει; καὶ γὰρ εἰ μὴ ἐξελάλησε τότε τὸ παραστὰν πάθος, ἀλλὰ τούτοις ὑποτυφομένῳ καὶ ζωπυρουμένῳ πάντως τὰ ἐντὸς ἐκαίετο, βαθεῖ δ' ὅμως ἦθει φησὶν αὐτοῖς. "εἰ τῷ ὄντι μὴ κατασκευσόμενοι τὴν γῆν ἀφίχθε, πρὸς πίστιν τὴν ἐμὴν ὑμεῖς μὲν ἐνταυθοῖ διατρίψατε βραχύν τινα χρόνον, ὁ δὲ νεώτατος ἀδελφὸς **169** ὑμῶν ἀφικέσθω μετακληθεὶς ἐπιστολιμαίοις γράμμασιν. ἐὰν δ' ἕνεκα τοῦ πατρὸς ἐπείγησθε ἀπιέναι φοβησομένου τάχα τὴν μακρὰν ὑμῶν διάζευξιν, οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἀπάρατε, καταμεινάτω δ' εἷς ὁμηρεύσων, ἄχρις ἂν ἐπανέλθητε σὺν τῷ νεωτάτῳ. τιμωρία δὲ κατὰ τῶν μὴ πει- **170** θάρχούντων ἢ ἀνωτάτῳ προκείσεται θάνατος." καὶ ὁ μὲν τοιαῦτ' ἀπειλήσας ὑποβλεπόμενος καὶ βαρείας ὀργῆς δείγματα παρασχὼν ὅσα τῷ δοκεῖν ἀπηλλάττετο· οἱ δὲ συννοίας καὶ κατηφείας γεμισθέντες ἐκάκιζον

ἑαυτοὺς ἕνεκα τῆς πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἐπιβουλῆς "ἐκεῖνο" λέγοντες
 "τάδίκημα τῶν παρόντων ἐστὶ κακῶν αἴτιον, τῆς ἐφόρου δίκης τῶν
 ἀνθρωπείων πραγμάτων ἤδη τι μηχανωμένης καθ' ἡμῶν· βραχὺν γὰρ
 ἡσυχάσασα χρόνον διανίσταται τὴν ἀμείλικτον καὶ ἀπαραίτητον αὐτῆς
171 ἐπιδεικνυμένη φύσιν τοῖς ἀξίοις κολάσεως. πῶς γὰρ οὐκ ἄξιοι; οἱ δεό-
 μενον καὶ ποτνιῶμενον τὸν ἀδελφὸν οἱ ἀνηλεεῖς ὑπερείδομεν οὐδὲν μὲν
 ἐξαμαρτόντα, φαντασίας δὲ τὰς καθ' ὕπνον διὰ τὸ φιλοίκειον ὡς
 συνήθεσιν ἀνενεγκόντα, ὑπὲρ ὧν οἱ θηριωδέστατοι καὶ πάντων ἀγριώτατοι
 δυσχεραίνοντες ἡμεῖς οὐχ ὅσια-δεῖ γὰρ | ἀψευδεῖν-εἰργασάμεθα.
172 τοιγαροῦν καὶ ταῦτα καὶ ἔτι χεῖρω τούτων πείσεσθαι προσδοκῶμεν,
 οἵτινες μόνοι σχεδὸν ἐξ ἀπάντων ἀνθρώπων εὐπατρίδαί λεγόμενοι διὰ
 τὰς πατέρων καὶ πάππων καὶ προγόνων ὑπερβαλλούσας ἀρετὰς ἡσχύ-
173 ναμεν τὴν συγγένειαν ἐπιφανὲς ὄνειδος κτήσασθαι σπουδάσαντες." ὁ
 δὲ πρεσβύτατος τῶν ἀδελφῶν, ὃς καὶ ἐν ἀρχῇ, συντιθεμένων τὴν ἐπι-
 βουλήν, ἠναντιοῦτο, "ἐπὶ δὴ πεπραγμένοις" εἶπεν "ἀνωφελεῖς αἱ μετα-
 μέλεια· παρεκάλουν, ἰκέτευον, ἐξετάζων ὅσον ἐστὶ τὸ ἀνοσιούργημα,
 μὴ θυμῷ χαρίζεσθαι· συναινεῖν δέον, ταῖς ἀβουλίαις ἑαυτῶν εἴξατε.
174 τοιγαροῦν καρπούμεθα τῆς αὐθαδεΐας καὶ ἀσεβείας τὰπίχειρα· ζητεῖται
 μὲν ἢ ἐπ' ἐκείνῳ τυρευθεῖσα ἐπιβουλή, ὁ δὲ ζητῶν οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος,
175 ἀλλ' ἢ θεὸς ἢ λόγος ἢ νόμος θεῖος." ταῦτα δ' ἤκουεν ὁ πραθεὶς
 ἀδελφὸς ἡσυχῇ διαλαλούντων, ἑρμηνέως μεταξὺ ὄντος· καὶ νικηθεὶς
 ὑπὸ τοῦ πάθους, μέλλων δακρῦειν, ὡς μὴ γένοιτο καταφανής, ἀπο-
 στρέφεται καὶ προχέας θερμὰ καὶ ἐπάλληλα δάκρυα καὶ πρὸς ὀλίγον
 ἐπικουφισθεὶς, τὴν ὄψιν ἀπομαζάμενος, ἐπιστρέφει καὶ κελεύει τὸν
 ἡλικία δευτέρου τῶν ἀδελφῶν ἐν ὄψεσι ταῖς ἀπάντων δεθῆναι, τὸν αὐτῷ
 κατάλληλον-ὁ γὰρ ἐν πλείοσι δευτέρου τῷ παρεσχάτῳ κατάλληλος,
176 ἐπεὶ καὶ τῷ τελευταίῳ ὁ πρῶτος- ἴσως μέντοι καὶ διότι τὴν πλείστην
 μοῖραν ἔδοξε τῶν ἀμαρτηθέντων εἰσενεγκεῖν μόνον οὐ συνταγματαρχῶν
 καὶ τοὺς ἄλλους ἀλείφων ἐπὶ δυσμένειαν· εἰ γὰρ συνετάχθη τῷ πρεσβυ-
 τάτῳ χρηστὰ καὶ φιλάνθρωπα βουλευομένῳ, νεώτερος μὲν ἐκείνου,
 τῶν δ' ἄλλων πρεσβύτερος ὧν, ἴσως ἂν ἴσως ἐπεσχέθη τάδίκημα, τῶν
 τὴν ἀνωτάτῳ τάξιν καὶ τιμὴν ἐχόντων συμπνεόντων καὶ ὁμογνωμονούντων
177 περὶ πράγματος, ὁ καὶ καθ' αὐτὸ πολλὴν ῥοπήν συνεφείλκετο· νυνὶ δ'
 ἀποστὰς τῆς ἡμέρου καὶ ἀμείνονος τάξεως πρὸς τὴν ἀνήμερον καὶ
 χαλεπὴν ἠτομόλησε καὶ ταύτης ἀποδειχθεὶς ἡγεμὼν οὕτως ἐθάρσυνε
 τοὺς συνεφαπτομένους τοῦ παρανομήματος, ὡς ἀνενδότως τὸν ἐπίληπτον
 ἄθλον διαθλήσασθαι. διὰ ταῦτ' ἐξ ἀπάντων μόνος οὗτος δεθῆναί μοι δοκεῖ.
178 οἱ δ' ἄλλοι τὴν οἴκαδε ἐπάνοδον ἤδη παρευτρεπίζονται, κελεύσαντος
 τοῦ τῆς χώρας ἐπιτρόπου τοῖς πυροπωλοῦσι τὰ ἀγγεῖα τῶν ἀδελφῶν
 ὡς ξένων ἅπαντα πληρῶσαι καὶ ἦν ἔλαβον τιμὴν ἐπὶ τῶν στομίων
 λάθρα καταθεῖναι μὴ προειπόντας οἷς ἀπεδίδοσαν καὶ τρίτον τι προς-
 επιδαψιλεύεσθαι τροφάς, αἱ γένοιντ' ἂν ἱκαναὶ κατὰ τὴν ὁδόν, ἐξαιρέτους
179 ὑπὲρ τοῦ παραπεμφθῆναι τὴν σιτωνίαν ἀμείωτον. ὁδοιπορούντων δὲ
 καὶ τὸν ἐν δεσμοῖς ἀδελφὸν ὡς εἰκὸς οἰκτιζομένων, οὐχ ἦττον δ' ἐπὶ
 τῷ πατρὶ κατηφούντων, εἰ πάλιν ἀκούσεται συμφορᾶς, καθ' ἑκάστην

ὁδὸν | ἐλαττουμένης καὶ ἀποκειρομένης αὐτοῦ τῆς εὐπαιδίας, καὶ λεγόντων "ἄλλ' οὐδὲ πιστεύσει δεδέσθαι, πρόφασιν δ' εἶναι τὰ δεσμὰ τελευτῆς ὑπολήπεται διὰ τὸ τοὺς ἅπαξ πληγέντας εἰς τὰ αὐτὰ προσπατεῖν", ἔσπερα καταλαμβάνει καὶ τῶν ὑποζυγίων καθελόντες τὰ ἄχθη τὰ μὲν ἐπεκούφιζον, αὐτοὶ δὲ βαρυτέρας ταῖς ψυχαῖς φροντίδας ἐδέχοντο· φιλεῖ γὰρ ἐν ταῖς ἀναπαύλαις τῶν σωμάτων ἑναργεστέρας τῶν ἀβουλήτων ἢ διάνοια λαμβάνουσα φαντασίας χαλεπῶς ἄγαν θλίβεσθαι καὶ πιέζεσθαι.

180 λύσας δέ τις ἐν ἀγγεῖον ὄρα παρα τῷ στομίῳ βαλάντιον ὑπόμειστον ἀργυρίου καὶ διαριθμησάμενος εὗρισκεν ὅσην τοῦ σίτου καθῆκε τιμὴν ἀποδομένην

181 αὐτῷ καὶ καταπλαγεῖς τοῖς ἀδελφοῖς ἀνέφερον. οἱ δ' οὐ χάριν ἀλλ' ἐνέδραν ὑποτοπήσαντες ἠθύμουν καὶ βουλόμενοι πάντα τὰ ἀγγεῖα διερευνήσασθαι φόβῳ διώξεως ἄραντες ἢ τάχιστα συνέτεινον καὶ μόνον οὐκ

182 ἀπνευστὶ θέοντες πολυήμερον ὁδὸν ἐπιτεμόντες ἀνύουσιν. εἴτ' ἄλλα-χόθεν ἄλλοι τὸν πατέρα οὐκ ἀδακρυτὶ περιλαβόντες ἐφίλουν ἐκάστῳ περιπλεκόμενον καὶ περιχεόμενον ἐκθύμωσ, καίτοι τῆς ψυχῆς ἤδη τι μαντευομένης ἀβούλητον· καὶ γὰρ προσιόντας καὶ δεξιουμένους κατενόει καὶ τὸν ὑπολειφθέντα υἱὸν ὡς ὑστερηκότα τῆς βραδυτήτος ἠτιᾶτο καὶ πρὸς τὰς εἰσόδους ἀπέβλεπε σπεύδων τὸν ἀριθμὸν τῶν τέκνων πλήρη

183 θεάσασθαι. μηδενὸς δ' ἔξωθεν ἔτι προσεπιφοιτῶντος, διεπτοημένον ἰδόντες "τῶν ἀβουλήτων" ἔφασαν, "ὦ πάτερ, ἀνιαιρότερος τῆς μαθήσεως ὁ ἐνδοιασμός ἐστι· μαθὼν μὲν γὰρ τις ὁδὸν εὔρεν εἰς σωτηρίαν, ἢ δ' ἀμφίβολος ἄγνοια δυσοδίας καὶ ἀπορίας αἴτιον· ἄκουε δὴ σφόδρα μὲν ἀνιαροῦ

184 διηγῆματος, ἀναγκαίου δὲ λεχθῆναι. ὁ συμπεμφθεὶς ἡμῖν ἀδελφὸς ἐπίσιτωνίαν καὶ μὴ ἐπανεληλυθὼς ζῆ μὲν-δεῖ γὰρ τὸν ὡς ἐπὶ τεθνεῶτι ἀπαλλάξαι σου μείζονα φόβον-, ζῶν δ' ἐν Αἰγύπτῳ καταμένει παρα τῷ τῆς χώρας ἐπιτρόπῳ, ὃς εἴτ' ἐκ διαβολῆς εἴτε καὶ ὑποτοπήσας

185 αὐτὸς αἰτίαν ἡμῖν ὡς κατασκόποις ἐπέφερον. ἀπολογουμένων δὲ ὅσα ὁ καιρὸς καὶ περί τε σοῦ τοῦ πατρὸς διεξιόντων καὶ τῶν ἀπολειπομένων ἀδελφῶν, ἐνὸς μὲν τοῦ τεθνεῶτος, ἑτέρου δὲ τοῦ παρα σοὶ διατρίβοντος, ὃν ἔφαμεν ἔτι νέον ὄντα διὰ τὴν ἡλικίαν οἴκοι καταμεῖναι, πάντα ἀπαμπίσχοντες καὶ ἀπογυμνοῦντες τὰ τῆς συγγενείας εἰς τὸ ἀνύποπτον οὐδὲν ἠνύσαμεν, ἀλλ' ἔφη μόνην ἂν αὐτῷ πίστιν ἀψευδοῦς ὁμολογίας γενέσθαι τὴν ὡς αὐτὸν ἀφίξιν τοῦ νεωτάτου παιδός, οὗ χάριν καὶ τὸν

186 δεῦτερον κατεσχηκέναι ῥύσιόν τε καὶ ἐνέχυρον ἐκείνου. τὸ μὲν οὖν ἐπίταγμα πάντων ἀνιαιρότατον, ὃ δὲ καιρὸς αὐτὸ προστάττει μᾶλλον τοῦ κελεύοντος, ὧ | πειστέον ἐξ ἀνάγκης διὰ τὰπιτήδεια, μόνης Αἰγύπτου

187 χορηγούσης αὐτὰ τοῖς λιμῶ πιεσθειῖσιν." ὁ δὲ βαρύτατον ἀναστενάξας "τίνα πρῶτον" εἶπεν "ὀλοφύρωμαι; τὸν παρέσχάτον, ὃς οὐ τελευταῖος ἀλλὰ πρῶτος ἔλαχε τὴν τῶν συμφορῶν τάξιν; ἢ τὸν δεῦτερον, ὃς τὰ δευτερεῖα τῶν κακῶν ἤρατο, πρὸ θανάτου δεσμὰ; ἢ τὸν νεώτατον, ὃς ἀπευκταιοτάτην ὁδὸν ἀφίξεται, ἐὰν ἄρα ἀπίη, ταῖς τῶν ἀδελφῶν κακοπραγίαις οὐ σωφρονισθεῖς; ἐγὼ δὲ κατὰ μέλη καὶ μέρη διαρτώμενος -μέρη γὰρ τέκνα γονέων-εἰς ἀπαιδίαν κινδυνεύω περιελθεῖν ὃ

188 πολύπαις καὶ εὐπαις ἄχρι πρὸ μικροῦ νομισθεῖς." ὁ δὲ πρεσβύτατος "εἰς ὁμηρείαν" ἔφη "σοὶ δύο υἱοὺς δίδωμι, οὓς καὶ μόνους ἐγέννησα·

τούτους ἀπόκτεινον, ἐὰν μὴ σῶσον ἀποδῶ τὸν ἐγχειρισθησόμενον ἀδελφόν, ὃς ἀφικόμενος εἰς Αἴγυπτον δύο περιποιήσει τὰ μέγιστα ἡμῖν, ἐν μὲν πίστιν σαφῆ τοῦ μὴ κατασκόπους μηδὲ πολεμίου εἶναι, ἕτερον δὲ τὸ τὸν **189** ἀδελφὸν τὸν ἐν δεσμοῖς ἀπολαβεῖν δυνηθῆναι." σφόδρα δ' ἀχθομένου τοῦ πατρὸς καὶ λέγοντος ἀγνοεῖν, ὅτι δυεῖν ὄντων ὁμομητρίων ὁ μὲν ἤδη τέθνηκεν, ὁ δ' ἔρημος καὶ μόνος ἀπολειφθεὶς εὐλαβήσεται τὴν ὁδὸν καὶ ζῶν προαποθανεῖται τῷ δέει κατὰ τὴν φοβερῶν ἐκείνων ὑπόμνησιν, ἃ συνέβη τὸν πρότερον παθεῖν, ταῦτα λέγοντος, τὸν εὐτολμότατον καὶ ἀρχικὸν φύσει καὶ δυνατὸν εἰπεῖν-ἦν δὲ καθ' ἡλικίαν ἀπὸ τοῦ πρώτου τέταρτος-προσθησάμενοι διερμηνεύειν ἔπεισαν τὰ δοκοῦντα **190** πᾶσιν. ἐδόκει δὲ τῶν μὲν ἀναγκαίων ὑστεριζόντων-ὁ γὰρ κομισθεὶς πρότερος σῖτος ἐπιλελοίπει-, κρατοῦντος δὲ τοῦ λιμοῦ καὶ πιέζοντος, ὠνησομένους ἀπιέναι, μὴ βαδιεῖσθαι δὲ τοῦ νεωτάτου καταμένοντος· τὸν γὰρ τῆς χώρας ἐπίτροπον ἀπηγορευκέναί διχα τούτου παραγενέσθαι. **191** λογισάμενος δὲ ἅτε σοφὸς ἀνὴρ, ὡς ἔστιν ἄμεινον ἕνα προέσθαι τῷ τοῦ μέλλοντος ἀδήλῳ καὶ ἀμφιβόλῳ πρὸ τῆς ὁμολογουμένης τῶν τοσοῦτων ἀπωλείας, ἦν ὑπομενεῖ πᾶς οἶκος ἐνδεία πιεσθεὶς, ἀνιάτῳ νόσῳ, φησὶν **192** αὐτοῖς· "ἀλλ' εἰ τῆς ἐμῆς βουλήσεως ἐπικρατέστερα τὰ τῆς ἀνάγκης ἐστίν, εἰκτέον· ἴσως γὰρ ἴσως ἡ φύσις οἰκονομεῖ τι βέλτιον, ὃ μήπω ταῖς διανοίαις **193** ἡμῶν παραφαίνειν ἀξιοῖ. λαβόντες οὖν καὶ τὸν νεώτατον, ὡς προήρησθε, ἄπιτε, μὴ μέντοι τὸν αὐτὸν ὄν καὶ πρόσθεν τρόπον· πάλαι μὲν γὰρ ἀργυρίου μόνον ἔδει πρὸς σιτωνίαν ἀγνοουμένοις ἀνθρώποις καὶ μηδὲν πω πεπονθόσιν ἀνῆκεστον, νυνὶ δὲ καὶ δώρων, τριῶν ἕνεκα, τῆς τε | πρὸς τὸν ἡγεμόνα καὶ σιτάρχην ἀρεσκείας, ὑφ' οὗ γνωρίζεσθαί φατε, καὶ τοῦ τὸν ἐν δεσμοῖς ἀπολαβεῖν θᾶττον πολλὰ καταθέντας αὐτοῦ λύτρα καὶ τοῦ τὴν **194** ὑπόνοιαν τῆς κατασκοπῆς ὡς ἐνὶ μάλιστα ἰάσασθαι. πάντων οὖν ὄσων ἢ ἡμετέρα γῆ φέρει λαβόντες ὡσπερ τιναὶς ἀπαρχὰς κομίζετε τῷ ἀνθρώπῳ καὶ δισσοῦν ἀργύριον, τό τε ἀποδοθὲν πρότερον, ὃ ἴσως ἀγνοῖα **195** τινὸς ἀπεδόθη, καὶ ἕτερον αὐτάρκες εἰς σιτωνίαν. ἐπιφέρεσθε μέντοι καὶ τὰς ἡμετέρας εὐχὰς, ἃς πρὸς τὸν σωτήρα ποιούμεθα θεόν, ἵνα καὶ εὐάρεστοι τοῖς ἐγχωρίοις ζενιτεύοντες ἦτε καὶ ἐπανέρχησθε σῶσι τὰς ἀναγκαίας παρακαταθήκας, υἱούς, ἀποδιδόντες πατρί, τὸν τε καταλειφθέντα πρότερον ἐν δεσμοῖς καὶ ὄν συνεπάγεσθε νυνὶ νεώτατον καὶ πραγμάτων ἄπειρον." ἄραντες δὲ συνέτεινον εἰς Αἴγυπτον. **196** Εἴτ' ὀλίγαις ὑστερον ἡμέραις ἀφικομένους ἰδὼν ὁ τῆς χώρας ἐπίτροπος ἤσθη πάνυ καὶ κελεύει τῷ τῆς οἰκίας ἐπιμελουμένῳ πολυτελὲς ἄριστον εὐτρεπίζειν καὶ τοὺς ἀνδρας εἰσάγειν ἀλῶν καὶ τραπέζης μεθέ- **197** ζοντας. εἰσαχθέντες δὲ καὶ ἐφ' ὅτῳ μὴ συναισθηόμενοι διεπτόνητο καὶ συγχυθέντες ἐτόπαζον ἐπὶ κλοπῇ μέλλειν συκοφαντεῖσθαι ὡς ὑφελόμενοι τὴν τοῦ σίτου τιμὴν, ἦν πρότερον ἐν τοῖς ἀγγελίοις ἀνεῦρον· εἶτα τῷ τῆς οἰκίας ἐπιμελητῇ προσελθόντες ἀπελογοῦντο περὶ οὗ μηδεὶς ἐτόλμα κατηγορεῖν τὸ συνειδὸς ἰώμενοι καὶ ἅμα προφέροντες ἐπεδείκνυον τὸ **198** ἀργύριον εἰς ἀπόδοσιν. ὁ δὲ χρηστοῖς καὶ φιλανθρώποις λόγοις εὐθυμοτέρους αὐτοὺς ἐποίει φάσκων· "οὐδεὶς ἀσεβῆς ἐστὶν οὕτως, ὡς τὰς τοῦ θεοῦ χάριτας συκοφαντεῖν, ὃς ἴλεως εἴη· θησαυροὺς γὰρ ἐν

τοῖς ὑμετέροις ὤμβρησεν ἀγγείους οὐ μόνον τροφὰς ἀλλὰ καὶ πλοῦτον
199 ἔξ ἐτοίμου διδούς." οἱ δὲ παρηγορηθέντες ἐν τάξει διετίθεσαν ἃ οἴκοθεν
ἐπηνέγκαντο δῶρα καὶ παραγενομένῳ τῷ δεσπότη τῆς οἰκίας προσέφερον·
πυνθανομένῳ δέ, πῶς ἔχοιεν καὶ εἰ ὁ πατήρ ζῆ, περὶ οὗ πρόσθεν
ἔλεγον, ἀποκρίνονται περὶ μὲν αὐτῶν οὐδέν, περὶ δὲ τοῦ πατρὸς ὅτι ζῆ
200 καὶ ὑγιαίνει. κατευξάμενος δ' ἐκείνῳ καὶ θεοφιλέστατον προσειπών,
τὸν ὁμομήτριον περιβλεψάμενος ἀδελφὸν ὡς εἶδεν, οὐ κατασχὼν ἀλλ'
ἤδη νικώμενος ὑπὸ τοῦ πάθους, πρὶν γενέσθαι καταφανῆς, ἐπιστρέφεται
καὶ δραμῶν πρόφασιν ἐπὶ τι τῶν κατεπειγόντων ἐκλαλήσαι γὰρ
τάληθές καιρὸς οὐκ ἦν ἐν μυχῶ τινι τῆς οἰκίας ἀνακλαυσάμενος
201 ἀποχεῖ τὴν τῶν δακρῦων φορὰν. εἶτ' ἀπονιψάμενος λογισμῶ
τῆς ἀνίας ἐπεκράτησε καὶ προσελθὼν εἰστία τοὺς ζένους ἀποδοὺς πρό-
τερον καὶ τὸν ἀντὶ τοῦ νεωτάτου κατασχεθέντα εἰς ὁμηρεῖαν· συνειστιῶντο
202 δὲ καὶ ἄλλοι τῶν παρ' Αἰγυπτίους δοκίμων. αἱ δ' ὑποδοχαὶ κατὰ τὰ
πάτρια ἐκάστοις ἐγίνοντο, χαλεπὸν ἡγουμένου παλαιοὺς νόμους παριδεῖν,
203 καὶ ταῦτα ἐν εὐωχίᾳ τινί, ἔνθα τῶν ἀηδιῶν αἱ ἡδοναὶ πλείους. | ἐξῆς
δὲ προστάξαντος κατὰ τὰς ἡλικίας καθέζεσθαι, μήπω τῶν ἀνθρώπων
ἐν ταῖς συμποτικαῖς συνουσίαις κατακλίσει χρωμένων, ἐθαύμαζον, εἰ
Αἰγύπτιοι ζῆλωται τῶν αὐτῶν Ἑβραίοις εἰσὶ τάξεώς τε πεφροντικότες
204 καὶ τὰς πρεσβυτέρων καὶ νεωτέρων τιμὰς διακρίνειν ἐπιστάμενοι. τάχα
μέντοι καὶ τὸν ἄλλον χρόνον, ἔφασκον, τῆς χώρας ἀμαθέστερον τὰ
περὶ δίκαιαν ἀγούσης, ὁ ἀνὴρ οὗτος τοῖς κοινῶς ἐπιστάς οὐ μόνον τοῖς
μεγάλοις πράγμασιν ἤρμοσεν εὐταξίαν, δι' ὧν τὰ εἰρήνης καὶ πολέμου
κατορθοῦσθαι πέφυκεν, ἀλλὰ καὶ τοῖς εὐτελεστέροις εἶναι δοκοῦσιν, ὧν
τὰ πλείστα ἐν παιδιαῖς· ἰλαρότητα γὰρ ἐπιζητοῦσιν εὐωχίαι σεμνὸν
205 ἄγαν καὶ αὐστηρὸν συμπότην ἦκιστα παραδεχόμεναι. τοιούτους ἐπαί-
νους ἡρέμα συνειρόντων, τράπεζαι μὲν οὐ σφόδρα πολυτελεῖς εἰσκομί-
ζονται, διὰ τὸν λιμὸν οὐκ ἀξιώσαντος τοῦ ξενοδόχου ταῖς ἑτέρων ἀτυχίαις
ἐντρυφᾶν· αὐτοὶ δ' ἄτε σύνεσιν ἀκριβεῖς καὶ τοῦτ' εἰς τὰ ἐγκώμια παρε-
λάμβανον, ὡς ἀπειροκαλίαν, πρᾶγμα ἐπίφθονον, ἀπέστραπται, λέγοντες·
ὡς καὶ τὸ τοῦ συναλγοῦντος τοῖς δεομένοις καὶ τὸ τοῦ ἐστιάτορος σχῆμα
διασώζει μεθόριον ἀμφοῖν τιθεὶς αὐτὸν καὶ τὴν ἐν ἑκατέρῳ μέμψιν
206 ἐκφεύγων. αἱ μὲν οὖν παρασκευαὶ τὸ ἀμισῆς εἶχον πρόσφοροι τῷ
καιρῷ γεγονυῖαι· τὸ δ' ἐλλιπὲς ἀνεπλήρουν αἱ συνεχεῖς φιλοφροσύναι
προπόσεσιν, εὐχαῖς, παραινέσεσι ταῖς εἰς ἀνάληψιν, ἃ τοῖς ἐλευθέροις
καὶ μὴ ἀμούσοις τὸ ἦθος ἡδίω τῶν ὅσα περὶ ἔδωδὴν καὶ πόσιν εὐτρεπί-
ζουσιν οἱ φιλεστιάτορες καὶ φιλόδειπνοι τὰ μηδεμιᾶς ἄξια σπουδῆς εἰς
ὀλιγοφρόνων ἐπίδειξιν πομποστολοῦντες.
207 Τῆ δ' ὑστεραία ἅμα τῆ ἔφ μεταπεμψάμενος τὸν ἐπίτροπον
τῆς οἰκίας κελεύει τὰ ἀγγεῖα τῶν ἀνδρῶν ὅσα ἐπηνέγκαντο γεμίσαι
σίτου καὶ πάλιν ἐπὶ τῶν στομίων τὴν τιμὴν ἐν βαλαντίοις καταθεῖναι,
εἰς δὲ τὸ τοῦ νεωτάτου καὶ τὸ κάλλιστον τῶν ἀργυρῶν ἔκπωμα, ᾧ πίνειν
208 ἔθος εἶχεν αὐτός. καὶ ὁ μὲν τὰ προσταχθέντα προθύμως ἐπετέλει
μηδένα μάρτυρα παραλαμβάνων, οἱ δ' οὐδὲν τῶν κρύφα γεγονότων
εἰδότες ἀνεζεύγνυσαν ἐπὶ τοῖς παρ' ἐλπίδας ἀγαθοῖς ἅπασι χαίροντες.

209 ἃ μὲν γὰρ προσεδόκησαν, ταῦτα ἦν· ἐπὶ κλοπῇ τοῦ ἀποδοθέντος ἀργυρίου συκοφαντίαν ἔξειν, ἀδελφὸν τὸν ὁμηρεύοντα μὴ ἀπολήψεσθαι, προσαποβαλεῖν καὶ τὸν νεώτατον ἴσως ὑπὸ τοῦ σπουδάσαντος αὐτὸν
210 ἀχθῆναι βία κατασχεθέντα. τὰ δ' ἀποβάντα αἰσίων τελειότερα εὐχῶν τὸ πρὸς | τῷ μὴ συκοφαντηθῆναι τραπέζης καὶ ἀλῶν, ἃ σύμβολα γνησίου φιλίας ἀνθρώποις ἀνεύρηται, μεταλαχεῖν, τὸ κομίσασθαι τὸν ἀδελφὸν ἀνύβριστον, μηδενὸς ἐντυχόντος καὶ δεηθέντος, τὸ καὶ τὸν νεώτατον ἀγαγεῖν πρὸς τὸν πατέρα σῶν, ἐκπεφευγότας μὲν τὰς ἐπὶ κατασκόπων ὑπονοίας, ἄφθονον δὲ τροφῶν πλῆθος ἐπιφερομένους, χρηστὰ δὲ καὶ περὶ τοῦ μέλλοντος λογιζομένους· εἰ γὰρ ἐπιλίποι τὰπιτήδεια πολλάκις, ἔφασκον, οὐκέθ' ὡς πρότερον περιδεεῖς ἀλλὰ γεγηθότες ὡς πρὸς ἴδιον ἀλλ' οὐ ξένον τὸν τῆς χώρας ἐπίτροπον
211 ἀποδημήσομεν. ἀλλὰ γὰρ οὕτω διακειμένων καὶ τοιαῦτα ταῖς ψυχαῖς ἀναπολούντων, αἰφνίδιος καὶ ἀπροσδόκητος ταραχὴ καταλαμβάνει. προσταχθεῖς γὰρ ὁ τῆς οἰκίας ἐπιμελητής, ἐπαγόμενος θεραπόντων πλῆθος οὐκ ὀλίγον, κατασειῶν τὰς χεῖρας καὶ μένειν ὑποσημαίνων
212 ἐβοηδρόμει. καὶ συντείνας ἄσθηματος πλήρης "ἐπεσφράγισθε" εἶπε "καὶ τὰς προτέρας καθ' αὐτῶν αἰτίας· ἀγαθὰ κακοῖς ἀμειψάμενοι πάλιν τὴν αὐτὴν ὁδὸν τῶν ἀδικημάτων ἐτρέπεσθε· τὴν τοῦ σίτου τιμὴν ὑπεξελόμενοι καὶ μείζον ἔτι προσεξεργάσασθε· πονηρία γὰρ τυχοῦσα
213 ἀμνηστίας ἐπιδίδωσι. τὸ κάλλιστον καὶ τιμιώτατον ἔκπωμα τοῦ δεσπότη, ἐν ᾧ προπόσεις προὔπινεν ὑμῖν, κεκλόφατε οἱ λίαν εὐχάριστοι, οἱ λίαν εἰρηνικοί, οἱ μὴδ' ὄνομα κατασκοπῆς εἰδότες, οἱ διττὸν ἀργύριον εἰς ἀπόδοσιν τοῦ προτέρου κεκομικότες, ἐνέδραν ὡς ἔοικε καὶ δέλεαρ ἐπὶ θήραν καὶ ἀρπαγὴν πλειόνων. ἀλλ' οὐκ εἰς ἅπαν εὐοδεῖ κακία, λαν-
214 θάνειν δ' αἰεὶ τεχνάζουσα καταφωρᾶται." ταῦτα συνείροντος, ἀχανεῖς ἐπάγησαν, λύπης καὶ φόβου, τῶν ἀργαλεωτάτων κακῶν, ἐξαίφνης ἐπιπεσόντων, ὡς μὴδὲ διαῖραι τὸ στόμα δύνασθαι· τῶν γὰρ ἀπροςδοκῆτων κακῶν αἰ προσβολαὶ καὶ τοῖς δεινοῖς περὶ λόγους ἀφώνϊαν
215 ἐμποιοῦσι. παρειμένοι δ' ὅμως ὑπὲρ τοῦ μὴ δοκεῖν ἀλισκόμενοι τῷ συνειδῶτι καθησυχάζειν "πῶς" ἔφασαν "ἀπολογησόμεθα καὶ πρὸς τίνα; σὺ γὰρ μέλλεις ἔσεσθαι καὶ δικαστῆς ὁ κατήγορος, ὃς ὄφειλες καὶ ἑτέρων αἰτιωμένων ἡμῖν συναγορεύειν ἐξ ὧν ἐπειράθης· ἢ τὸ μὲν ἀργύριον τὸ εὔρεθὲν ἐν τοῖς ἀγγείοις πρότερον οὐδενὸς ἐλέγχοντος ἐκομίσαμεν ἀποδώσοντες, τοσαύτη δ' ἐχρησάμεθα τῶν τρόπων μεταβολῇ, ὡς τὸν ξενοδόχον ἀμείψασθαι ζημίαις καὶ κλοπαῖς; ἀλλ' οὔτε γέγονε τοῦτο
216 μήτ' εἰς νοῦν ἔλθοι ποτὲ τὸν ἡμέτερον. ὃς δ' ἂν ἔχων ἀλῶ τὸ ἔκπωμα τῶν ἀδελφῶν, θνησκέτω· θανάτου γὰρ τὰδίκημα, εἰ γέγονεν ὄντως, τιμώμεθα διὰ πολλά· πρῶτον μὲν ὅτι πλεονεξία καὶ τὸ τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθυμεῖν παρανομώτατον, δεύτερον ὅτι τοὺς ὠφεληκότας βλάπτειν ἐπιχειρεῖν ἀνοσιώτατον, τρίτον δὲ ὅτι τοὺς μέγα φρονούντας ἐπ' εὐγενείᾳ τὸ τῶν προγόνων ἀξίωμα | καθαιρεῖν ἔργοις ὑπαιτίοις τολμᾶν ὄνειδος αἰσχιστον· οἷς ἅπασιν ἔνοχος ὢν, εἴ τις ἡμῶν ὑφῆρηται,
217 θανάτων μυρίων ἄξια πεπραχῶς τελευτάτω." καὶ ἅμα λέγοντες τὰ ἄχθη τῶν ὑποζυγίων καθαιροῦσι καὶ προτρέπονται μετὰ πάσης

ἐπιμελείας ἔρευαν. ὁ δὲ οὐκ ἄγνων ἐν τῷ τοῦ νεωτάτου κατα-
 κείμενον ἄτε αὐτὸς λάθρα θεὶς ἔσοφίζετο καὶ τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τοῦ
 πρεσβυτάτου ποιησάμενος ἐξῆς κατὰ στοίχον ἐπακολουθῶν ταῖς ἡλικίαις
 ἔσκόπει, προφέροντος ἑκάστου καὶ ἐπιδεικνυμένου τὰ ἀγγεῖα, μέχρι τοῦ
 τελευταίου, παρ' ᾧ καὶ τὸ ζητούμενον ἀνευρέθη, ὡς ἰδόντας ἀθρόους
 ἀνοιμῶσαι καὶ τὰς ἐσθῆτας διαρρήξαντας ἐκδακρύειν ἐπιστένοντας καὶ
 ζῶντα τὸν ἀδελφὸν ἔτι προθρηνοῦντας καὶ οὐχ ἦττον αὐτοὺς καὶ τὸν
 πατέρα, ὃς προὔλεγε τὰς συμβησομένας τῷ υἱῷ κακοπραγίας, δι' ἃς
218 βουλομένοις συναποδημῆν τὸν ἀδελφὸν οὐκ ἐπέτρεπε. κατηφοῦντες δὲ
 καὶ συγκεχυμένοι τὴν αὐτὴν ὑπέστρεφον ὁδὸν εἰς τὴν πόλιν ἐκπεπλη-
 μένοι τῷ συμβεβηκότι καὶ τὸ πρᾶγμα ἐπιβουλὴν ἀλλ' οὐ φιλαργυρίαν
 ἀδελφοῦ νομίζοντες· εἴτα τῷ τῆς χώρας ἐπιτρόπῳ προσαχθέντες φιλά-
219 δελφον εὖνοιαν ἀπὸ γνησίου πάθους ἐπιδείκνυνται. προσπεσόντες γὰρ
 ἀθροοὶ τοῖς ἐκείνου γόνασιν ὡς κλοπῇ πάντες ἔνοχοι, ὃ μὴδ' εἰπεῖν
 θέμις ἐπ' αὐτῶν, ἔδακρυρροοῦν, ἰκέτευον, ἑαυτοὺς ἐξεδίδοσαν, ἐκούσιον
 δουλείαν ὑπισχνοῦντο, δεσπότην προσηγόρευον ἐκείνον, προβλήτους,
 οἰκότριβας, ἀργυρωνήτους, οὐδὲν παραλείποντες τῶν οἰκετικῶν ὀνομάτων,
220 ἀνεκάλουν ἑαυτοὺς. ὁ δ' ἔτι μᾶλλον ἀποπειρώμενος ἤθει βαρυτάτῳ
 φησὶν αὐτοῖς· "μηδέποτε τοῦτο ἐργασαίμην, ὡς τοσοῦτους ἀπάγειν
 ἑνὸς ἁμαρτόντος· τί γὰρ εἰς μετουσίαν ἄξιον καλεῖν τιμωριῶν τοὺς μὴ
 τῶν ἀδικημάτων κοινοπραγήσαντας; ἐκεῖνος μόνος, ἐπεὶ καὶ μόνος
221 ἔπραξε, κολαζέσθω. πυνθάνομαι μὲν οὖν, ὅτι πρὸ τῆς πόλεως καὶ
 θάνατον ὠρίζετε κατὰ τοῦ ἀλόντος· ἐγὼ δ' ἕκαστα πρὸς τὸ ἐπεικὲς
 ἄγων καὶ ἡμερώτερον ἐπικουφίζω τὴν τιμωρίαν δουλείαν ὀρίσας ἀντὶ
222 θανάτου." χαλεπῶς δὲ τὴν ἀπειλὴν φερόντων καὶ ἐφ' οἷς
 ἔσυκοφαντοῦντο καταδυομένων ὁ τέταρτος καθ' ἡλικίαν-ἦν δὲ τολμητῆς
 μετ' αἰδοῦς καὶ θαρραλέος, παρρησίαν τὴν ἀνευ ἀναισχυντίας ἐπιτετη-
 δευκῶς-προσελθὼν φησι· "δέομαι, δέσποτα, μὴ θυμῷ χαρίσασθαι
 μὴδ' ὅτι τέταξαι τὴν μετὰ βασιλέα τάξιν προκαταγῶναι πρὸ τῆς ἀπο-
223 λογίας ἡμῶν. πυνθανομένῳ σοι κατὰ τὴν προτέραν ἐπιδημίαν περὶ τε
 ἀδελφοῦ καὶ πατρὸς ἀπεκρινάμεθα· πατὴρ μὲν | ἐστὶ πρεσβύτης, οὐ
 χρόνῳ μᾶλλον γεγηρακῶς ἢ ταῖς ἐπαλλήλοις δυστυχίαις, ὑφ' ὧν γυμνα-
 ζόμενος ἀθλητοῦ τρόπον ἐν πόνοις καὶ δυσκαρτερήτοις κακοπαθείαις
 διετέλεσεν· ἀδελφὸς δὲ κομιδῆ νέος ἐστίν, ἐκτόπως στεργόμενος ὑπὸ τοῦ
 πατρὸς, ἐπειδὴ καὶ ὀψίγονός ἐστι καὶ δυεῖν γενομένων ὁμομητρίων
224 ἀπελείφθη μόνος, τοῦ πρεσβυτέρου βιαίως ἀποθανόντος. κελεύοντος
 δὲ σοῦ ἐνθάδε τὸν ἀδελφὸν ἀγαγεῖν καὶ ἀπειλοῦντος, εἰ μὴ παραγέναιτο,
 μὴδ' ἡμῖν εἰς ὄψιν ἐλθεῖν ἔτι τὴν σὴν ἐπιτραπήσεσθαι, κατηφοῦντες
 ἀπηλλαττόμεθα καὶ μόλις οἴκαδε ἐπανελθόντες ἐδηλοῦμεν τὰ ἀπὸ σοῦ
225 τῷ πατρί. ὁ δὲ κατ' ἀρχὰς μὲν ἀντέλεγε δεδιὼς σφόδρα περὶ τῷ
 παιδί, τῶν δ' ἀναγκαίων ὑποσπανιζόντων καὶ μηδενοῦς ἡμῶν τολμῶντος
 ἐπὶ σιτωνίαν ἤκειν δίχα τοῦ νεωτάτου διὰ τὰς σὰς ἐπανατάσεις, μόλις
 πείθεται τοῦτον συνεκπέμψαι μυρία μὲν αἰτιώμενος, ὅτι ἀδελφὸν ἄλλον
 ἔχειν ὠμολογήσαμεν, μυρία δ' οἰκτιζόμενος, εἰ μελλήσει διαζεύγνυσθαι·
 νήπιος γάρ ἐστι καὶ πραγμάτων ἄπειρος, οὐ μόνον τῶν κατὰ τὴν ἄλλο-

226 δαπὴν, ἀλλὰ καὶ τῶν κατὰ τὴν πόλιν. πρὸς οὖν οὕτω διακείμενον τὸν πατέρα πῶς ἂν ἀφικοίμεθα; τίσι δ' ὀφθαλμοῖς αὐτὸν θεάσασθαι δίχα τούτου δυνασόμεθα; τελευταίην οἰκτίστην ὑπομενεῖ μόνον ἀκούσας, ὡς οὐκ ἐπανελήλυθεν· εἴθ' ἡμᾶς ἀνδροφόνους καὶ πατροκτόνους ἕκαστος ἐρεῖ τῶν φιλαπεχθημόνων καὶ ἐπὶ ταῖς τοιαύταις συμφοραῖς ἐθελόκα-
227 κούντων. τὸ δὲ πλείστον τῆς κατηγορίας ρυήσεται κατ' ἐμοῦ· πολλὰ γὰρ ὑπεσχόμην τῷ πατρὶ προέσθαι παρακαταθήκην λαμβάνειν ὁμολογῶν, ἦν ἀποδώσειν, ὅταν ἀπαιτηθῶ· πῶς δ' ἂν, εἰ μὴ ἐξευμενισθείης αὐτός, ἀποδοῦναι δυνάμιμην; οἶκτον δέομαι τοῦ πρεσβύτου λαβεῖν καὶ εἰς ἔννοιαν ἐλθεῖν τῶν κακῶν ὅσπερ ἀνιαθήσεται μὴ κομισάμενος ὃν
228 ἀβουλῶν ἐνεχείρισεν. ἀλλὰ σὺ μὲν ὑπὲρ ὧν ἔδοξας ἡδικῆσθαι δίκας λάμβανε. δώσω δ' ἐθελοντῆς ἐγώ· δοῦλον ἀπὸ ταύτης ἀνάγραφε τῆς ἡμέρας, ἄσμενος ὑπομενῶ τὰ τῶν νεωνήτων, ἐὰν τὸ παιδίον
229 ἐθελήσης ἔασαι. λήψεται δ' οὐκ αὐτὸς τὴν χάριν, ἐὰν ἄρα διδῶς, ἀλλ' ὁ μὴ παρῶν ἐπικουφισθεῖς τῶν φροντίδων, ὁ τῶν τοσούτων πατῆρ ἵκετῶν ἀπάντων· ἵκεται γὰρ ἔσμεν καταπεφευγότες ἐπὶ τὴν σὴν ἱερω-
230 τάτην δεξιάν, ἧς μηδέποτε διαμάρτοιμεν. ἔλεος οὖν εἰσελθέτω σε γήρως ἀνδρὸς τοὺς ἀρετῆς ἄθλους κατὰ πᾶσαν ἡλικίαν διαπονήσαντος· τὰς κατὰ Συρίαν πόλεις εἰς ἀποδοχὴν αὐτοῦ καὶ τιμὴν ἐπέστρεψε, καί-
 τοι ξενικωτέροις ἔθεσι καὶ νομίμοις καὶ πολὺ διεστῶσι χρώμενος, οὐ βραχεῖ τιμι τῶν ἐγχωρίων ἡλλοτριωμένος· ἀλλ' ἡ τοῦ βίου καλοκάγα-
 θία καὶ τὸ σύμφωνον καὶ ὁμολογούμενον πρὸς ἔργα λόγων καὶ πρὸς λόγους ἔργων ἐξενίκησεν, ὡς καὶ τοὺς ἕνεκα | τῶν πατρίων μὴ εὐγνώ-
231 μονας μεθαρμόσασθαι. τοιαύτην μέλλεις κατατίθεσθαι χάριν, ἧς οὐκ ἂν δύναιτό τις μείζονα λαβεῖν· τίς γὰρ ἂν γένοιτο πατρὶ δωρεὰ μείζων ἢ υἱὸν ἀπογνωσθέντα κομίσασθαι;"

232 Πάντα δ' ἦσαν ἀπόπειρα καὶ ταῦτα καὶ τὰ πρότερα, πῶς ἔχουσι τοῦ τῆς χώρας ἐπιτρόπου σκοποῦντος εὐνοίας πρὸς τὸν ὁμομή-
 τριον ἀδελφόν· ἐδεδίει γὰρ, μὴ φυσικῆ τιμι ἄλλοτριώσει κέχρηται, καθάπερ οἱ ἐκ μητρῴων γεγονότες πρὸς τὸν ἐξ ἑτέρας ἰσοτίμου γυναικὸς οἶκον.

233 διὰ τοῦτο καὶ ὡς κατασκόπους ἠτιᾶτο καὶ περὶ τοῦ γένους ἐπυνθάνετο πρόφασιν τοῦ γινῶναι, εἰ περίεστιν ὁ ἀδελφός, ἀλλὰ μὴ ἐξ ἐπιβουλῆς ἀνήρηται, καὶ ἕνα κατέσχε τοὺς ἄλλους ἕασας ἀπαίρειν ὁμολογήσαντας ἀγαγεῖν τὸν νεώτατον, ὃν ἰδεῖν μάλιστα' ἐπόθει καὶ τῆς ἐπ' αὐτῷ
234 χαλεπῆς καὶ βαρυτάτης ἀνίας ἀπαλλαγῆναι. καὶ ἐπειδὴ παρεγένετο καὶ τὸν ἀδελφὸν ἐθεάσατο, μικρὸν ὅσον ἀνεθεῖς τῆς φροντίδος, καλέσας ἐπὶ ξενίαν καὶ ἐστιῶν πολυτελεστέραις εὐώχει τὸν ὁμομήτριον παρα-
 σκευαῖς, ἀποβλέπων εἰς ἕκαστον καὶ τεκμαιρόμενος ἐκ τῆς ὄψεως, εἰ τις
235 αὐτοῖς ὑποικουρεῖ φθόνος. καὶ ὡς ἀσμενίζοντας ἑώρα καὶ ἀναχεομένους ἐπὶ τῇ τοῦ νεωτάτου τιμῇ, δυσὶν ἤδη μαρτυρίαις σημειωσάμενος τὸ μηδὲν ἔχθος ὑποτύφεισθαι καὶ τρίτην ἐπενόησε, τὴν τοῦ κεκλέφθαι δοκοῦντος ἐκπώματος αἰτίαν ἀναθεῖς τῷ νεωτάτῳ· σαφέστατος γὰρ ἔμελλεν ἔλεγχος οὕτωσι γενέσθαι τῆς ἑκάστου διανοίας καὶ οἰκειότητος τῆς πρὸς
236 τὸν συκοφαντούμενον ἀδελφόν. ἐξ ὧν ἀπάντων ἤδη συνεπίθετο περὶ τοῦ μὴ καταστασιαζέσθαι μηδ' ἐπιβουλεύεσθαι τὸν μητρῴων οἶκον

λογισμὸν τε εἰκότα καὶ περὶ τῶν αὐτῶ συμβεβηκότων ἐλάμβανεν, ὡς
 οὐκ ἐπιβουλαῖς ἀδελφῶν αὐτὰ μᾶλλον εἶη πεπονθὼς ἢ κατὰ πρόνοιαν
 θεοῦ τὰ μακρὰν ἐμβλέποντος καὶ τὰ μέλλοντα οὐχ ἦττον τῶν παρόντων
237 ὀρώντος. εἴτ' ἐπὶ συμβάσεις καὶ καταλλαγὰς ἴετο νικώμενος
 ὑπὸ φιλοικείου πάθους καὶ ὑπὲρ τοῦ μηδὲν ὄνειδος προσβαλεῖν τοῖς
 ἀδελφοῖς ἕνεκα τῆς πράξεως οὐδένα τῶν Αἰγυπτίων ἐδικαίωσε παρεῖναι
238 κατὰ τὴν πρώτην ἀναγνώρισιν· ἀλλὰ κελεύσας ἅπασαν τὴν θεραπείαν
 μεταστῆναι, πηγῆν τινα δακρύων ἐξαίφνης ἀνεῖς καὶ τῇ δεξιᾷ προσελθεῖν
 ἑγγυτέρω σημήνας, ἵνα μηδ' ἐκ τύχης ἐπακούσαι τις ἄλλος δυνηθῆ,
 φησὶν αὐτοῖς· "ἐπεσκιασμένον πρᾶγμα καὶ χρόνῳ μακρῷ συγκεκρῦθαι
 δοκοῦν μέλλων ἀνακαλύπτειν μόνος μόνοις ὑμῶν ἀπαμπίσχω· ἀδελφὸν δὲ
 ἀπέδοσθε εἰς Αἴγυπτον, ἐκεῖνος δὲ ὄρατε νῦν παρεστῶτα αὐτός εἰμι
239 ἐγώ." καταπλαγέντων δ' αὐτῶν παρ' ἐλπίδα καὶ διεπτοημένων καὶ
 ὥσπερ ὀλκῆ τι νι βιαίῳ τὰς ὄψεις ἐπὶ γῆν καταβεβληκότων καὶ πεπη-
 γότων ἀφώνων καὶ ἀχανῶν, "μὴ κατηφεῖτε" | εἶπεν, "ἀμνηστίαν ἀπάν-
 των παρέχω τῶν εἰς ἐμὲ πεπραγμένων, μηδενὸς ἑτέρου δεῖσθε παρα-
240 κλήτου· αὐτοκελεύστω καὶ ἐκουσίῳ γνώμῃ πρὸς συμβάσεις ἐθελοντῆς
 ἀφίγμαι συμβούλοις χρησάμενος δυσί, τῇ τε πρὸς τὸν πατέρα εὐσεβείᾳ,
 ᾧ τὸ πλεῖστον τῆς χάριτος ἀνατίθημι, καὶ τῇ φυσικῇ φιλανθρωπίᾳ, ἣ
241 πρὸς ἅπαντας διαφερόντως δὲ πρὸς τοὺς ἀφ' αἵματος χρῶμαι. καὶ
 νομίζω τῶν συμβεβηκότων οὐχ ὑμᾶς ἀλλὰ θεὸν αἴτιον γεγενῆσθαι
 βουληθέντα με τῶν αὐτοῦ χαρίτων καὶ δωρεῶν, ἃς ἐν τοῖς ἀναγκαιο-
 τάτοις καιροῖς ἠξίωσε τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων παρασχεῖν, ὑπηρέτην
242 γενέσθαι καὶ διάκονον. ἐναργῆ δὲ πίστιν δύνασθε λαβεῖν ἐξ ὧν ὄρατε·
 πᾶσαν μὲν Αἴγυπτον ἐπιτέτραμμαι, τιμὴν δὲ ἔχω τὴν πρώτην παρὰ
 τῷ βασιλεῖ καὶ με νέον ὄντα πρεσβύτερος ὢν ὡς πατέρα τιμᾶ· θεραπεύο-
 μαί τε οὐχ ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων μόνον ἀλλὰ καὶ ὑπὸ πλείστων ἄλλων
 ἔθνῶν, ὅσα καὶ ὑπήκοα καὶ αὐτόνομα· χρεῖα γὰρ πάντα διὰ τὴν
243 ἔνδειαν προεστῶτος. ἄργυρός τε καὶ χρυσὸς καί, τὸ τούτων ἀναγκαιό-
 τερον, αἱ τροφαὶ παρ' ἐμοὶ μόνῳ ταμιεύονται διανεμόντι καὶ κατακερματί-
 ζοντι πρὸς τὰς ἀναγκαίας χρεῖας ἐκάστοις τῶν δεομένων, ὡς μήτε τι
 τῶν εἰς τρυφήν περιττεῦσαι μήτε τι τῶν εἰς ἐκπλήρωσιν ἐνδείας ἐπι-
244 λιπεῖν. ἀλλ' οὐκ ἐναβρυνόμενος καὶ σεμνυνόμενος ταυτὶ διεξῆλθον, ἀλλ'
 ἵν' αἰσθησθε, ὅτι τῶν τηλικούτων οὐδεὶς ἔμελλεν ἀνθρώπων αἴτιος
 ἔσεσθαι δούλῳ καὶ μετὰ ταῦτα δεσμώτῃ γενομένῳ· καὶ γὰρ ἐδέθην
 ποτὲ συκοφαντηθεῖς-, ἀλλ' ὁ τὰς ἐσχάτας συμφορὰς τε καὶ δυσπρα-
 γίας μεθαρμოსάμενος εἰς τὰς ἀνωτάτω καὶ πρώτας εὐτυχίας θεὸς ἦν,
245 ᾧ πάντα δυνατά. ταῦτα ἐμοῦ διανοουμένου, μηκέτι εὐλαβῶς ἔχετε
 τὰς δυσφροσύνας ἐκποδῶν ποιησάμενοι καὶ πρὸς ἰλαρὰν μεταβαλόντες
 εὐθυμίαν. εἰ δ' ἂν ἔχοι καὶ πρὸς τὸν πατέρα συντεῖναι καὶ πρῶτον αὐτῷ
 τὰ περὶ τῆς ἐμῆς εὐρέσεως εὐαγγελίσασθαι· φθάνουσι γὰρ αἱ φῆμαι
246 πανταχόσε." οἱ δὲ κατὰ διαδοχὴν τοὺς ἐπαίνους αὐτοῦ συνεί-
 ροντες ἀπαύστως ἀχαλίνοις στόμασιν ἐξύμνουν ἄλλος ἄλλο τι διεξιῶν,
 ὁ μὲν τὸ ἀμνηστικάκον, ὁ δὲ τὸ φιλοίκειον, ὁ δὲ τὴν σύνεσιν, ἅπαντες
 δ' ἄθροοι τὴν εὐσεβείαν ἐπὶ τὸν θεὸν ἀναφέροντος τὰ τέλη τῶν κατορ-

θουμένων και μηκέτι ταῖς ἀβουλήτοις ἀρχαῖς και πρώταις ἐνστάσεσι
 τῶν μη κατά γνώμην δυσχεράναντος και τὴν ὑπερβάλλουσαν μετ' αἰδοῦς
 247 καρτερίαν· ὃς ἐν τοσαύταις γερονῶς ἀνωμαλίαις οὔτε δουλεύων βλάσ-
 φημον οὐδὲν εἶπε κατά τῶν ἀδελφῶν ὡς πεπρακότων οὔτ' εἰς εἰρκτὴν
 ἀπαγόμενος ὑπ' ἀθυμίας ἐξελάλησέ τι τῶν ἀπορρήτων οὔτε πολὺν
 χρόνον ἐκεῖ καταμένων, οἷα | φιλεῖ, τοῖς δεσμώταις ἔθους ὄντος τὰς
 248 ἰδίας ἀτυχίας ἀναμετρεῖσθαι, ἀπεγύμνωσεν· ἀλλ' ὡς μηδὲν εἰδὼς τῶν
 αὐτῶ συμβεβηκότων, ἀλλ' οὐδ' ὅτε τὰ ὄνειρα διέκρινεν ἢ τοῖς εὐνού-
 χοις ἢ τῷ βασιλεῖ, καιρὸν ἔχων εἰς μήνυσιν ἐπιτήδειον, ἐφθέγγατό τι
 περὶ τῆς ἰδίας εὐγενείας, οὐδ' ὅτε βασιλέως ὑπαρχος ἐχειροτονεῖτο
 και τῆς Αἰγύπτου πάσης τὴν ἐπιμέλειαν και προστασίαν παρελάμβανεν,
 ἵνα μη δόξη τις εἶναι τῶν ἡμελημένων και ἀφανῶν, ἀλλὰ τῷ ὄντι
 εὐπατρίδης, οὐ φύσει δοῦλος, ἀλλ' ἐπιβουλὰς ὑφ' ὧν ἤριστ' ἐχρῆν
 249 ἀνηκέστους ὑπομεμενηκῶς και συμφορὰς. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ἐρρῦθ
 πολὺς ἔπαινος ἰσότητος αὐτοῦ και δεξιότητος· τὰς γὰρ τῶν ἄλλων ἀλα-
 ζονείας και ἀπαιδευσίας ἡγεμόνων εἰδότες ἐθαύμαζον τὸ ἀνεπίφαντον
 και ἀτραγώδητον και ὡς εὐθὺς ἰδὼν κατά τὴν προτέραν ὁδὸν ἀπο-
 κτεῖναι δυνάμενος ἢ τὸ γοῦν τελευταῖον λιμώττουσι τροφὰς μη παρα-
 σχεῖν πρὸς τῷ μη τιμωρήσασθαι και ὡς χάριτος ἀξίοις δωρεὰν ἔδωκε
 250 τὰπιτήδεια τὴν τιμὴν αὐτῶν ἀποδοθῆναι κελεύσας. οὕτω μέντοι τὰ
 τῆς ἐπιβουλῆς και πράσεως εἰς ἅπαν ἡγνοήθη και διέλαθεν, ὥσθ' οἱ
 ἐν τέλει τῶν Αἰγυπτίων συνήδοντο, ὡς πρῶτον ἄρτι τῶν ἀδελφῶν τοῦ
 προεστῶτος ἡκόντων, και ἐπὶ ξενίαν ἐκάλουν και φθάνοντες εὐηγγελίζοντο
 τῷ βασιλεῖ, και πάντα διὰ πάντων ἔγεμε χαρᾶς οὐκ ἔλαττον ἢ εἶπερ
 251 εὐφόρησεν ἢ πεδιάς και ὁ λιμὸς εἰς εὐθηνίαν μετέβαλε. γνοῦς
 δ' ὁ βασιλεύς, ὅτι και πατήρ ἐστιν αὐτῷ και ἡ γενεὰ πολυάνθρωπος,
 προτρέπει μεταναστῆναι πανοικὶ τὴν βαθυγειοτάτην Αἰγύπτου μοῖραν
 ὁμολογήσας δεδωρῆσθαι τοῖς ἀφιζομένοις. ἀπήνας οὖν και ἄρμα-
 μάξας και πληθὸς ὑποζυγίων ἐπηχθισμένων τὰπιτήδεια δίδωσι τοῖς
 ἀδελφοῖς και θεραπείαν ἱκανήν, ἵνα μετ' ἀσφαλείας ἀγάγωσι τὸν
 252 πατέρα. παραγενομένων δὲ και τὰ περὶ τὸν ἀδελφὸν ἄπιστα και
 μείζονα ἐλπίδων διηγουμένων, οὐ πάνυ προσεῖχε· κὰν γὰρ οἱ λέγοντες
 ἀξιοπιστότατοι, ἀλλ' ἢ γε τοῦ πράγματος ὑπερβολὴ ραδίως συναινεῖν
 253 οὐκ ἐπέτρεπεν. ἰδὼν δὲ ὁ πρεσβύτερος τὰς ἐν τοιοῦτῳ καιρῷ παρα-
 σκευὰς και χορηγίας τῶν ἀναγκαίων ἀφθόνους τοῖς περὶ τούτου λεγομένοις
 εὐτυχήμασι συναδούσας ὕμνει τὸν θεόν, ὅτι τὸ δοκοῦν ἐκλελοιπέναι
 254 μέρος τῆς οἰκίας ἀπεπλήρωσεν. ἢ δὲ χαρὰ και φόβον εὐθὺς ἐγέννησε
 τῇ ψυχῇ περὶ τῆς τῶν πατρῶν ἐκδιαιτήσεως· ἦδει γὰρ και νεότητα
 εὐόλισθον φύσει και ξενιτείας τὴν εἰς τὸ ἀμαρτάνειν ἐκεχειρίαν και
 μάλιστα τῆς ἐν Αἰγύπτῳ χώρας τυφλωττούσης περὶ τὸν ἀληθῆ θεὸν
 ἕνεκα | τοῦ γενητὰ και θνητὰ θεοπλαστεῖν και προσέτι πλούτου και
 δόξης ἐπιθέσεις ὀλιγόφροσι διανοίαις ἐπιτίθενται και διότι ἀπολειφθεῖς,
 μηδενὸς τῶν ἐκ τῆς πατρῶας οἰκίας συνεξεληλυθότος σωφρονιστοῦ,
 μόνος ὢν και ἔρημος διδασκάλων ἀγαθῶν ἕτοιμος ἔσται πρὸς τὴν τῶν
 255 ὀθνεῖων μεταβολήν. οὕτως οὖν διακείμενον ἰδὼν ὧ μόνῳ δυνατὸν ἀόρα-

τον ψυχὴν ὄραν ἔλεον λαμβάνει καὶ κοιμωμένῳ νύκτωρ ἐπιφανείς φησι·
 "μηδὲν εὐλαβοῦ περὶ τῆς εἰς Αἴγυπτον ἀφίξεως· αὐτὸς ἡγεμονεύσω
 τῆς ὁδοῦ παρέχων τὴν ἀποδημίαν ἀσφαλῆ καὶ εὐάρεστον· ἀποδώσω
 μέντοι καὶ τὸν τριπόθητον υἱόν, ὅς ποτε τεθνάναι νομισθεὶς ἐκ πολυετίας
 οὐ ζῶν μόνον ἀλλὰ καὶ χώρας τοσαύτης ἡγεμὼν ἀναφαίνεται." πλη-
 256 ρωθεὶς δ' εὐελπιστίας ἅμα τῇ ἔῳ γεγηθῶς ἐπέσπευδεν. ὁ δ' υἱὸς
 ἀκούσας-σκοποὶ γὰρ καὶ φραστῆρες τῆς ὁδοῦ πάντ' ἐδήλουν-οὐ
 μακρὰν τῶν ὁρίων ἀπέχοντα διὰ ταχέων ἀπήντα τῷ πατρί· καὶ κατὰ
 τὴν καλουμένην Ἡρώων πόλιν ἐντυχόντες ἐπιπίπτουσιν ἀλλήλοις τὰς
 κεφαλὰς ἐπὶ τῶν ἀυχένων ἐρείσαντες καὶ τὰς ἐσθῆτας δάκρυσι φύροντες
 πολυχρονίων ἀσπασμάτων ἀπλήστως ἐνεφοροῦντο καὶ μόλις παυσάμενοι
 257 συνέτεινον ἄχρι τῶν βασιλείων. θεασάμενος δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ τὴν
 ὄψιν καταπλαγεὶς τῆς σεμνότητος ὡς οὐχ ὑπάρχου πατέρα ἀλλ' ἑαυτοῦ
 μετὰ πάσης αἰδοῦς καὶ τιμῆς ἐδεξιοῦτο· καὶ μετὰ τὰς ἐν ἔθει καὶ
 ἐξαιρέτους φιλοφροσύνας δίδωσιν αὐτῷ γῆς ἀποτομὴν ἀρετῶσαν καὶ
 σφόδρα εὐκαρπον, τοὺς τε υἱοὺς αὐτοῦ πυθνανόμενος εἶναι κτηνοτρόφους
 τὴν πολλὴν οὐσίαν ἔχοντας ἐν θρέμμασι καθίστησιν ἐπιμελητὰς τῶν
 ἰδίων αἰπόλια καὶ βουκόλια καὶ ποιμνας καὶ μυρίας ὄσας ἀγέλας ἐγχει-
 ρίσας αὐτοῖς.

258 Ὁ δὲ νεανίας τοσαύτη πίστει ἐχρήσατο ὑπερβολῇ, ὥστε
 τῶν καιρῶν καὶ τῶν πραγμάτων εἰς ἀργυρισμὸν παρεχόντων πλείστας
 ὄσας ἀφορμάς, δυνηθεὶς δι' ὀλίγου πλουσιώτατας τῶν κατ' αὐτὸν
 γενέσθαι, τὸν γνήσιον ὡς ἀληθῶς πρὸ τοῦ νόθου πλοῦτον καὶ τὸν
 βλέποντα πρὸ τοῦ τυφλοῦ θαυμάσας ἅπαντα τὸν ἄργυρον καὶ χρυσόν,
 ὅσον ἐκ τῆς τιμῆς ἤθροισε τοῦ σίτου, ἐν τοῖς βασιλέως ἐθησαυρίζετο
 ταμείοις οὐδεμίαν δραχμὴν νοσφισάμενος, ἀλλὰ μόναις ἀρκεσθεὶς ταῖς
 259 δωρεαῖς, αἷς ἀμειβόμενος ἐκεῖνος ἀντεχαρίζετο. καθάπερ τε οἰκίαν μίαν
 Αἴγυπτον καὶ σὺν αὐτῇ χώρας ἑτέρας καὶ ἔθνη πιεσθέντα τῷ λιμῷ
 παντὸς λόγου κρεῖττον ἐπετρόπευσεν ὁ ἀνὴρ οὗτος κατὰ τὸ πρέπον
 διανέμων τὰς τροφὰς καὶ ἀφορῶν οὐκ εἰς τὸ παρὸν μόνον λυσιτελεῖς
 260 ἀλλὰ καὶ τὴν πρὸς τὸ μέλλον ὠφέλειαν. ἦνίκα γοῦν ὁ ἕβδομος ἐνιαυτὸς
 τῆς ἐνδείας ἐνέστη, μεταπεμψάμενος τοὺς γεωργοὺς-ἤδη γὰρ | τῆς
 εὐφορίας καὶ εὐθηνίας ἐλπίς ἦν-ἐδίδου κριθὰς τε καὶ πυροὺς εἰς σπέρ-
 ματα φροντίσας τοῦ μηδένα νοσφίσασθαι καταθεῖναι τε εἰς τὰς ἀρούρας
 ἀ ἔλαβεν, ὀπτῆρας καὶ ἐφόρους ἐπιλέξας ἀριστίνδην, οἱ τὴν σπορὰν
 παραφυλάξουσι.

261 Μετὰ δὲ τὸν λιμὸν χρόνοις μακροῖς ὕστερον τελευτήσαντος τοῦ
 πατρὸς, ὑπονοίᾳ πληχθέντες οἱ ἀδελφοὶ καὶ δείσαντες, μὴ τι χαλεπὸν
 πάθωσι μνησικακία, προσελθόντες ἐδέοντο λιπαρῶς ἐπαγόμενοι γυναῖκας
 262 καὶ γενεάν. ὁ δ' ἐπιδακρύσας φησὶν· "ὁ μὲν καιρὸς ἱκανὸς ὑπόνοιαν
 κατασκευάσαι τοῖς ἀφόρητα ἐργασαμένοις καὶ μὴ δι' ἑτέρου μᾶλλον ἢ
 τοῦ συνειδότος ἐλεγχόμενοις· ἡ γὰρ τελευτὴ τοῦ πατρὸς τὸν ἀρχαῖον
 φόβον, ὃν πρὸ τῶν καταλλαγῶν εἶχετε, κεκαίνωκεν, ὡς τοῦ μὴ
 263 λυπῆσαι τὸν πατέρα χάριν τὴν ἀμνηστίαν ἐμοῦ παρασχόντος. ἐγὼ
 δὲ τὸν τρόπον οὐ χρόνοις μεταβάλλομαι οὐδ' ὁμολογήσας ἐνσπονδος

εἶναι δρᾶσω ποτὲ τὰ ἄσπονδα· οὐ γὰρ ὑπερθέσεις ἀμύνης ἑκαιροφυλάκουν, ἀλλὰ τὴν εἰς ἅπαν ἀπαλλαγὴν τῆς κολάσεως ἔχαριζόμεν ἐπινέμων τὸ μὲν τι τιμῇ τοῦ πατρὸς-δεῖ γὰρ ἀψευδεῖν-, τὸ δὲ τι

264 εὐνοίᾳ τῇ πρὸς ὑμᾶς ἀναγκαίᾳ. εἰ δὲ καὶ πατρὸς ἕνεκα πάντ' ἐποίουν τὰ χρηστὰ καὶ φιλάνθρωπα, φυλάξω ταῦτα καὶ πατρὸς τετελευτηκότος· τέθνηκε δ' οὐδεὶς παρ' ἐμοὶ κριτῇ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν, ἀλλὰ καὶ ζῆσεται τὸν αἰὶ χρόνον ἀγήρως ἀθανάτῳ φύσει, ψυχῇ μηκέτι ταῖς

265 σώματος ἀνάγκαις ἐνδεδεμένη. τί δὲ δεῖ μόνου μεμνησθαι τοῦ γενητοῦ πατρὸς; ἔχομεν τὸν ἀγένητον, τὸν ἀφθαρτον, τὸν αἰδίου, "ὃς ἐφορᾷ πάντα καὶ πάντων ἐπακούει" καὶ τῶν ἡσυχάζόντων, τὸν αἰὶ βλέποντα καὶ τὰ ἐν μυχοῖς τῆς διανοίας, ὃν μάρτυρα καλῶ τοῦ συνειδότος ἐπ'

266 ἀψευδέσι καταλλαγαῖς. ἐγὼ γάρ, καὶ μὴ θαυμάσητέ μου τὸν λόγον, τοῦ θεοῦ εἶμι (Gen. 50, 19) τοῦ τὰ πονηρὰ βουλευόμενα ὑμῶν εἰς ἀγαθῶν περιουσίαν μεθαρμωσάμενου. γίνεσθε οὖν ἄφοβοι καὶ πρὸς τὸ μέλλον χρησιμωτέρων μεθέζοντες ἢ ζῶντος ἔτι τοῦ πατρὸς ἑκαρπούσθε."

267 τοιούτοις θαρσύνας τοὺς ἀδελφοὺς λόγοις, ἔργοις τὰς ὑποσχέσεις ἐβεβαίου μᾶλλον οὐδὲν παραλιπὼν τῶν εἰς ἐπιμέλειαν. μετὰ δὲ τὸν λιμόν, ἐπ' εὐθηνίᾳ καὶ εὐετηρίᾳ τῆς χώρας ἤδη γεγηθότων τῶν οἰκητόρων, ἔτιματο πρὸς ἀπάντων ἀμοιβὰς ἀντεκτινόντων ὑπὲρ ὧν εὖ πεπόνθησαν ἐν

268 καιροῖς ἀβουλήτοις. ἡ δὲ φήμη ῥυεῖσα τὰς ἐξῆς πόλεις κατέπλησε τῆς ἐπὶ τῷδε τῷ ἀνδρὶ εὐκλείας. ἔτη δὲ βιώσας δέκα πρὸς τοῖς ἑκατὸν ἔτελεύτησεν εὐγήρως ἐπ' ἄκρον ἐλθὼν εὐμορφίας καὶ φρονήσεως καὶ λόγων δυνάμειος.

269 μαρτυρεῖ δὲ τὸ μὲν κάλλος τοῦ σώματος ἔρως ὃς ἐξέμηνεν | ἐπ' αὐτῷ γυναῖκα, τὴν δὲ σύνεσιν ἢ ἐν ταῖς ἀμυθήτοις τῶν κατὰ τὸν βίον ἀνωμαλίαις ὁμαλότης εὐαρμωστίαν τοῖς ἀναρμόστοις καὶ συμφωνίαν τοῖς ἐξ αὐτῶν ἀσυμφώνοις ἐργασαμένη, τὴν δὲ τῶν λόγων δύνάμειν ἢ τε τῶν ὄνειράτων διάκρισις καὶ ἢ ἐν ταῖς ὁμιλίαις εὐπέεια καὶ ἢ παρακολουθήσασα πειθῶ, δι' ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχομένων ἀνάγκη μᾶλλον ἢ ἑκὼν ὑπή-

270 κουε. τούτων δὲ τῶν ἐνιαυτῶν ἑπτακαίδεκα μὲν ἄχρι μειρακίου διέτριβεν ἐν τῇ πατρῷᾳ οἰκίᾳ, τρισκαίδεκα δ' ἐν ταῖς ἀβουλήτοις συντυχίαις, ἐπιβουλευόμενος, πιπρασκόμενος, δουλεύων, συκοφαντούμενος, ἐν δεσμωτηρίῳ καταδούμενος, τοὺς δ' ἄλλους ὀγδοήκοντα ἐν ἡγεμονίᾳ καὶ εὐπραγίᾳ τῇ πάσῃ, λιμοῦ καὶ εὐθηνίας ἔφορος καὶ βραβευτῆς ἄριστος, τὰ πρὸς ἑκάτερον καιρὸν πρυτανεύειν ἰκανώτατος.